

1 utorak, 22.08.2006.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženik je ušao u sudnicu]

4 [Svjedok je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 09.06h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
7 Jugoslaviju zasjeda.

8 Sjednite, molim.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine svjedoče, kao i uvijek,
10 sada želim da Vas podsjetim da ste još uvijek vezani svečanom izjavom, koju ste
11 dali na početku svog svjedočenja, da ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
12 osim istine. Sjećate li se?

13 SVJEDOK: Sjećam se, časni Sude.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam mnogo.

15 SVJEDOK: SVJEDOK MM-096 [nastavak]

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

18 Ispituje g. Milovančević: [nastavak]

19 P: Gospodine svedoče, dobro jutro.

20 O: Dobro jutro.

21 P: Mi nastavljamo sa Vašim glavnim ispitivanjem. Još jednom ću Vas
22 zamoliti da i Vi i ja vodimo računa o tome da se moja pitanja i Vaši odgovori ne
23 preklapaju. Takođe bi bilo korisno, ukoliko je, naravno, to uvek moguće, da
24 vodimo računa i o zaštitnim merama, pa kada je u pitanju funkcija koju ste
25 imali, a čije bi pominjanje Vas moglo eventualno demaskirati kao svedoka, da je
26 ne pominjete u odgovoru. Hvala Vam. Ako bude bilo potrebe, mi ćemo uvek preći na
27 privatnu sednicu.

28 (redigirano)

29 (redigirano)

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Moramo redigovati ovo pitanje, časni Sude. Ja opominjem
2 svedoka, ali ja prvi to radim. Izvinite.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To se i najboljima od nas događa,
4 gospodine Milovančević. U redu. Zamolio bih da se izvrši redigovanje reda 25 na
5 prvoj strani i reda 1 na drugoj strani.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nema na čemu.

8 G. MILOVANČEVIĆ:

9 P: Juče smo pomenuli momenat kada ste početkom aprila 1992. godine došli
10 u Stanicu javne bezbednosti Benkovac. I da li se sećate da ste nam situaciju na
11 terenu opisali kao ratnu?

12 O: Sjećam se.

13 P: Da li Vam je poznato kada je doneta odluka o upućivanju «Plavih
14 šlemova», dakle, trupa Ujedinjenih nacija na područje bivše Jugoslavije, trupa
15 pod nazivom UNPROFOR?

16 O: Ne sjećam se tačno datuma kada je donijeta odluka, kada je Savjet
17 Ujedinjenih nacija donio... Savjet bezbednosti Ujedinjenih nacija donio odluku o
18 upućivanju mirovnih trupa na područje bivše Jugoslavije, ali znam da su takve
19 jedinice, sastavljene od vojne komponente i od civilnih... civilne policije...
20 pripadnika civilne policije, došli negdje u početkom četvrtog mjeseca 1992.
21 godine.

22 P: Hvala. Da li Vam je poznato, eventualno, šta je bio osnovni uslov da
23 bi se rasporedile trupe Ujedinjenih nacija? Kakva situacija je morala da bude na
24 terenu da bi došle trupe Ujedinjenih nacija? Da li znate nešto o tome?

25 O: Pa, kol'ko se sjećam, glavni uslov za dolazak takvih trupa, to jest
26 trupa Ujedinjenih nacija, bio je da prestanu ratna dejstva između sukobljenih

27

28

29

30

1 strana, između srpske... između vojske JNA i Hrvatske vojske.

2 P: Da li imate saznanje o tome kako su ti sukobi nastavljeni? Ko je koga
3 napadao? Rekli ste situacija je bila ratna. Očigledno je bilo sukoba. Ko je na
4 kog napadao u tom periodu?

5 O: Na području opštine Benkovac, u to vrijeme, znači, kad sam ja došao i
6 neposredno iza toga, znači, negdje u toku četvrtog mjeseca i petog 1992. godine,
7 napadani su položaji koje je držala Jugoslavenska narodna armija od strane... a
8 napadi su vršeni od strane Hrvatske vojske. To je na položajima oko aerodroma
9 Zemunik, kote Babin Dub i tako dalje. Još tu ima nekoliko kota.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li malo da Vas prekinem,
11 gospodine Milovančeviću?

12 Oprostite, gospodine svjedoče, da li su Vam slušalice u redu? Možete li
13 dobro da čujete?

14 SVJEDOK: Čujem, čujem dobro. Hvala, časni Sude.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

16 Možete nastaviti.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

18 P: Opisujući situaciju koju zatičete kada dolazite u Stanicu javne
19 bezbednosti u Benkovcu, Vi kažete da je situacija bila teška. Možete li nam
20 nešto detaljnije reći, opisati situaciju u stanici, odnosno tačnije rečeno na
21 području koje je ona pokrivala?

22 O: Pa, kad sam rekao da je situacija u samoj stanici i samoj opštini
23 Benkovac bila teška, prvenstveno sam mislio na tu situaciju što je...
24 svakodnevno se vodile... vodile borbene aktivnosti na području te opštine.

25

26

27

28

29

30

1 Bilo je granatiranja mjesta, naseljenih mjesta, kao i samog grada Benkovca. A
2 još veću težinu situaciji davalo je veliki broj izbjeglica koji se našao... koji
3 je svoje... novi dom našao na području opštine Benkovac.

4 P: Hvala Vam. Možete li nam reći ko je granatirao ta... čije su to snage
5 granatirale ta naseljena mesta i o kojim izbeglicama se radi?

6 O: Pa, granatiranje tih mjesta i samog grada Benkovca vršili su
7 pripadnici Hrvatske vojske. A što se tiče izbjeglica, radi se o izbjeglim Srbima
8 iz gradova i mjesta na obali, znači, iz Zadra, Biograda, okoline Biograda gdje
9 je bilo hrva... srpskog stanovništva koje je tu dugo živjelo, pa sada u toku ove
10 1991. i 1992. godine je došlo je na područje opštine Benkovac.

11 P: Hvala. Ko je bio dotadašnji načelnik Stanice javne bezbednosti u
12 Benkovcu? Da li Vam je to... da li se sećate toga?

13 O: Sjećam se da je dotadašnji načelnik Stanice javne bezbednosti u
14 Benkovcu bio Dražić Boško.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Možemo li, časnici Sude, na momenat preći na privatnu
16 sednicu, zbog karaktera pitanja koje bi moglo demaskirati svedoka?

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da Vijeće pređe na privatnu
18 sjednicu.

[Poluzatvorena sjednica]

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27 (redigirano)

28 (redigirano)

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 6876-6877 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 22.08.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)

2 (redigirano)

3 (redigirano)

4 [Otvorena sjednica]

5 G. MILOVANČEVIĆ:

6 P: U jednom od Vaših ranijih...

7 G. MILOVANČEVIĆ: Pardon, požurio sam.

8 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, već smo na javnoj sjednici.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

10 Gospodine Milovančeviću, možete nastaviti.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

12 P: U jednom od Vaših ranijih odgovora, rekli ste da negde oko četvrtog-
13 petog meseca dolaze pripadnici UNPROFOR-a i pripadnici civilne policije. Da li
14 je to dovelo do nekih promena u organizaciji Stanice javne bezbednosti Benkovac
15 i uopšte SUP-a Krajine?

16 O: Pa, može se reći da više... u toku petog mjeseca i... i šestog 1992.
17 godine, dolazi do ubrzanog rasporeda vojnog dijela jedinica UNPROFOR-a i da tada
18 sukobi su jenjavali, to jest prestali na tom području. A civilna policija je
19 malo ranije napravila svoju organizaciju, svoju stanicu u mjestu Benkovac i mi
20 smo tada počeli kontaktirati i saradivati prvenstveno sa civilnom policijom
21 pošto nam je, po prirodi posla, ona više bila bliža i takvi su poslovi srodni,
22 dok je vojska više surađivala sa vojnim dijelom UNPROFOR-a.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Rekli ste u maju i junu najvećim delom dolazi do raspoređivanja snaga
2 Ujedinjenih nacija. Šta se u to vreme dešava sa JNA?

3 O: Pa, u to vreme, donešena je odluka da se vojska, Jugoslavenska
4 narodna armija, povlači prema Republici Bosni i Hercegovini, a odatle dalje za
5 Saveznu Republiku Jugoslaviju. A, znači, odlaze svi vojnici aktivni koji su
6 bili... koji nisu bili sa područja Hrvatske. Isto tako i veliki dio oficira
7 također; oni koji nije bio iz Hrvatske je odlazio sa tog područja, normalno,
8 povlačeći i dio vojne, većinu te vojne tehnike i sve ostalo šta je uz to išlo,
9 logistički dijelovi i dokumentacija.

10 P: Da li Vam je poznato šta se dešavalo sa naoružanjem Teritorijalne
11 odbrane SAO Krajine, odnosno Republike Srpske Krajine? To je sada već Republika
12 Srpska Krajina.

13 O: U to vrijeme, naoružanje koje je preostalo polako se povlačilo sa
14 položaja u... u hangare, u skladišta unutar kasarni ili vojnih objekata koji su
15 već bili postojali, i stavljeni su pod duple ključeve, pod nadzor snaga
16 Ujedinjenih nacija.

17 P: Da li je dolazak trupa Ujedinjenih nacija, «Plavih šlemova»,
18 definitivno značio kraj rata?

19 O: Pa, mogu da kažem ja, kao i većina, skoro svi stanovnici, mogu reći,
20 svi SAO Kra... Srpske... Republike Srpske Krajine smo se nadali da će dolazak
21 trupa Ujedinjenih nacija donijeti trajan mir na tom području i razrješenje
22 cjelokupne situacije, vojne i političke. A... Međutim, to se nije desilo. I
23 dalje su nastavljene provokacije, upadi, sukobi i čak, možemo reći, i agresija
24 na tu teritoriju koja je već odranije bila poznata kao Republika Srpska Krajina.

25 P: Možete li pomenuti neku agresiju vezanu... koju Vi znate, vezanu za
26 1992. godinu?

27

28

29

30

1 O: Iako to nije bilo na području za koje sam ja bio direktno odgovoran,
2 ali u neposrednoj blizini, znači, opština Drniš, Hrvatska vojska je izvršila
3 napad na UNPA zonu, na... takozvana operacija «Miljevački plato», koja se nalazi
4 u opštini Drniš blizu... relativno blizu opštine Benkovac, gdje su izvršili
5 napad i u toku tog napada zauzeli su određenu teritoriju. I u to... i tada su u
6 toj akciji ubili negdje oko 50 pripadnika vojske Republike Srpske Krajine.

7 P: U takvoj situaciji, kada su došle trupe Ujedinjenih nacija pod
8 nazivom UNPROFOR i civilna policija, možete li nam opisati kakav je odnos Vaše
9 Stanice javne bezbednosti i policije, ako znate o tom, načelno, policije
10 Republike Srpske Krajine prema UNCIVPOL-u i prema UNPROFOR-u?

11 O: Pa, odnos prema pripadnicima UNPROFOR-a i... bilo da je to vojni dio
12 snaga ili CIVILPOL /sic/ UNPROFOR-a, bio je dobar. Mi smo ih čak srdačno primili
13 sa namjerom i sa... Mislim, očekivali smo od njih pomoć za završetak rata i
14 zaštitu tog područja, da nismo ugroženi od Hrvatske vojske. Znači, očekivali smo
15 definitivnan prekid ratnih sukoba i rješavanje te situacije. Sjećam se da je na
16 području opštine Benkovac, vojne snage UNPROFOR-a činili su kontingenti
17 bataljona, dijelovi bataljona, Francuske... Francuske vojske i Kenijske vojske.
18 A pripadnici CIVILPOL-a su bili različite nacionalnosti, a u to vreme su... veći
19 broj tih pripadnika je bio iz Norveške.

20 P: Da li je Vanceov plan, na osnovu koga su snage Ujedinjenih nacija
21 došle na to područje, predviđao neku obavezu saradnje između lokalne policije i
22 Civilne policije Ujedinjenih nacija?

23 O: Normalno da je taj plan predviđao suradnju između lokalne policije i
24 civilne policije oko uređivanja stanja zaštite cjelokupnog stanovništva,
25 zajedničkog nadzora na tom teritoriju, patroliranja i svega tog zajedničkog kako
26 je trebalo biti.

27 P: Možete li nam reći na Vašem području, na području Stanice javne
28 bezbednosti Benkovac, kakva je bila saradnja lokalne milicije sa Civilnom
29 policijom Ujedinjenih nacija?

30

1 O: Pa, od samog uspostavljanja civilne... stanice Civilne policije UNPROFOR-a,
2 mogu treći da je situ... da je naš odnos bio dobar, da smo uspješno saradivali, da smo
3 međusobno, to jest mi više smo njih obavještavali o počinj... o cjelokupnoj situaciji,
4 o izvršenim zadacima, načinu i o svemu. To jest, mi smo se najmanje jednom sedmično
5 sastajali kao predstavnici milicije u Benkovcu i CIVILPOL /sic/ u Benkovcu; sigurno
6 jednom, najmanje, sedmično, a nekada i češće, zavisno o broju događaja. A jednom
7 sedmično smo mi, civilna milicija, podnosili jedan izvještaj CIVLPOL-u /sic/, u kojem
8 smo navodili sve događaje za proteklih sedam dana koji su se dogodili. Normalno, ako
9 bi nastupilo otkrivanje nekih težih krivičnih djela iz prethodnog... dalje od tih
10 sedam dana, da smo i o tome obavještavali. I takve izvještaje smo im redovno
11 dostavljali, da imaju uvida u naše zadatke i izvršenje tih zadataka.

12 A također, Sektor jug... Sektor jug u misiji UNPROFOR-a je bio sastavljen od
13 teritorije... znači, oni su vršili kontrolu na području teritorije Like i Sjeverne
14 Dalmacije. Također smo na nivou Sektora jug, od strane CIVIPOL-a i pripadnika milicije
15 iz Like i Dalmacije, održavali mjesečne sastanke u raznim mjestima, svaki put u drugom
16 mjestu, gdje smo se sastajali i razmatrali cjelokupnu situaciju na području sektora i
17 gdje smo... u radu tog... te komisije učestvovali su svi šefovi civilne milicije sa
18 tog područja i kao šefovi stanica CIVILPOL-a /sic/ sa tog područja, to jest sa Sektora
19 jug.

20 P: Da li nam... da li nam možete nabrojati neke stanice CIVPOL-a na tom
21 području, kojih se sećate?

22 O: Pa, odmah po dolasku, pripadnici CIVILPOL-a /sic/ su osnovali više
23 tih stanica, a kasnije su redigovali, nešto su i ukinuli, neko'ke stanice, ali
24 od postojećih stalnih, uvijek je bila njihova stanica u Kninu, Kistanjama,
25 Benkovcu, Obrovcu, Drnišu, u Vrlici i, normalno, gore ličko područje, Lapac,
26 Korenica i tako dalje... Gračac i tako.

27 P: Hvala Vam. Objasnili ste da ste Civilnu policiju Ujedinjenih nacija
28 redovno izveštavali. Da li je Civilna policija Ujedinjenih nacija imala neku
29 obavezu da obaveštava vas o onome što vidi na terenu?

30

1 Da li je postojao takav dogovor ili takva obaveza ili je stanje bilo drugačije?

2 O: Što ste tiče njihovih dogovornih... njihovih obaveza prema nama, one
3 su se odnosile samo na to da u slučaju da netko njima prijavi kakav događaj,
4 napad, bilo kakvo kriminalno djelo, a da oni o tome odmah nas obavijeste o
5 počinjenom tom djelu, bolje reći nedjelu, i da mi onda možemo poduzimati
6 određene radnje koje smo inače poduzimali. Znači, oni su znali doći nekada do
7 informacija koje mi nismo imali, to jest zaprimali takve prijave, naročito od
8 hrvatskog stanovništva, kad bi bili u patroliranju, i oni su o tome nas
9 obavještavali. Druge oni obaveze nisu imali da nas obavještavaju o svojim
10 izvještajima o unutrašnjim svojim stvarima.

11 P: Da li je Civilna policija Ujedinjenih nacija imala ovlašćenje da
12 samostalno vodi istrage na terenu? Da li Vam je to poznato?

13 O: Pa, ja... ja ne znam koja su njihova ovlaštenja bila, koja su oni
14 dobili ovlaštenja. Nismo nikada... nisu nam... nisu mi nikada prezentovali. Ali,
15 znam da su obično tražili od nas, o svakom događaju različitom, podatke šta smo
16 mi počinili... učinili u tom slučaju, koje smo radnje poduzeli, da li su te
17 radnje dovoljne da zaustave neko ponašanje ili da se otkrije počinilac takvog
18 zlodjela. Uvijek smo o tom poslu i krajnji rezultat je bio uvijek... otkrivanje
19 počinioaca je bio cilj. I sad, znači, ili svojim radom, to jest našim radom išlo
20 je se tome da dođemo do krajnjeg cilja, što, normalno, nije se uvijek uspjelo.

21 P: Kada opisujete vaš odnos prema Civilnoj policiji Ujedinjenih nacija i
22 prema UNPROFOR-u, kad kažem «vaš odnos», mislim na Stanicu javne bezbednosti
23 Benkovac, da li je to, takav odnos o kome govorite, bio rezultat Vašeg ličnog
24 stava ili ste Vi imali i naredbe, instrukcije, naloge da se tako ili drugačije
25 postupa?

26 O: Što se tiče ovakvog odnosa prema CIVILPOL /sic/ i inače pripadnicima
27 UNPROFOR-a, mi smo imali naredbe da se to tako mora uspostaviti takva saradnja.
28 I mislim da nije ovo samo rezultat moj na području, nego je to rezultat onoga
29 šta se zahtijevalo od MUP-a, od organa vlasti, što se zahtijevalo od nas

30

1 da cjelokupni sastav milicije Republike Srpske Krajine tako postupa i surađuje
2 sa pripadnicima CIVILPOL-a /sic/.

3 P: Da li je Civilna policija Ujedinjenih nacija, kao i UNPROFOR, da li su od
4 vas, od Stanice javne bezbednosti u Benkovcu, tražili da preduzimate mere na pojačanoj
5 zaštiti stanovništva hrvatske nacionalnosti u mestima gde su oni bili na teritoriji
6 vaše zone odgovornosti?

7 O: U toku sastanaka koje smo imali i analize problematike na tom području, u
8 pojedinim selima ili naseljima, oni su tražili da pojačamo kontrolu ili da stavimo
9 punkteve kao permanentno prisutni na tom području. Znali su to tražiti od nas i mi smo
10 izlazili njima u susret, odnosno poduzimali smo takve mjere i duže vreme smo se znali
11 zadržavati u određenim naseljima i štiti stanovništvo na tom području.

12 P: Od koga ste štitali stanovništvo na tom području? I možete li nam
13 nabrojati, na primer, neka sela u kojima ste to radili ili naselja?

14 O: Pa, kao i u svakom ratu, tako i tada na području Krajine postoji mnogo
15 ljudi koji su naoružani. Zbog rata popuštaju stege, disciplina, i dolazi do
16 samovoljnog ponašanja pojedinaca, nekih grupica, koji tada napadaju stanovništvo i
17 oduzimaju imovinu, raz... i čak i lišavaju života određeno stanovništvo, ubijaju. To
18 su ljudi odmetnuti, što se kaže, od zakona, pojedinci sa oružjem. I oni tada smatraju
19 da im je sve dopušteno, naročito i za vid ratne situacije kad milicija ne može u
20 potpunosti izvršavati svoje zadatke zbog ratnih dejstava i svih drugih problema koji
21 je u to vreme opterećuju. Pa, oni samo uzimaju zakon u ruke, a najviše iz razloga
22 koristoljublja. To su, možemo reći slobodno, banditi i pljačkaši koji poduzimaju takve
23 mjere.

24 Mi smo, što se tiče naselja u to vrijeme, na opštini Benkovac u više navrata
25 štitali ljude u naseljima Šopot, Dobropoljci, Perušić, Gornji Perušić i Donji,
26 Rodaljice, kasnije i još neka manja naselja gdje smo uspostavljali kontrolu i češća
27 patroliranja i zadržavanja pripadnika milicije.

28 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, prije
29 nego što nastavite, da ja ne bih zaboravila, na stranici 10 u retku 20, to ste
30 pitanje postavili svjedoku... to je sljedeće pitanje:

1 «Možete li nam reći ime bilo kojeg načelnika policije sa tog područja, iz tog
2 sektora, a kojeg se sjećate?»

3 Vjerujem da je pitanje postavljeno u vezi sa Sektorom jug.

4 U njegovom odgovoru, svjedok je rekao: «Kada su došli, pripadnici
5 CIVPOL-a su uspostavili jedan broj takvih stanica», a kasnije nastavlja i navodi
6 stanice o kojima je riječ, ali nije Vam rekao ime nijednog od načelnika. Tako da
7 se pitam možete li da se pozabavite ovim njegovim odgovorom, koji je previdio da
8 se konkretno pozabavi tim imenima, prije nego što nastavite. Hvala Vam.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vama, časni Sude. Ja nisam primetio da je takvo
10 moje pitanje ušlo u transkript. Moje pitanje je bilo ono na koje je svedok
11 odgovorio. Dakle, pitanje je bilo ne imena načelnika, nego imena stanica civilne
12 policije u smislu mesta gde su stanice civilne policije postavljene. I svedok je
13 taj odgovor dao. Hvala Vam lepo. I mislim da je ovo, ako je tako ušlo u
14 transkript, pogrešno prevedeno moje pitanje, mada je svedok, pretpostavljam, čuo
15 šta sam ga pitao, pa je zato dao ovakav odgovor. Ako insistirate, ja mogu u vezi
16 sa tim postaviti i pitanje svedoku, da potvrdi ovo da li sam ja dobro...

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dobro. Ja sam se pozabavila
18 pitanjem koje je u zapisniku i zahvalna sam što sam dobila priliku da čujem šta
19 je bilo pitanje u zapisniku.

20 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Znači, nije uopšte bilo postavljeno
21 pitanje niti o bilo kojem načelniku civilne policije?

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, dobro ste me razumeli. Dakle, ja ni u
23 jednom trenutku sigurno nisam postavio pitanje kako se zove načelnik neke
24 stanice Civilne policije Ujedinjenih nacija. Nego me interesovalo da li svedok
25 može da nam kaže u kojim mestima su postavljene stanice civilne policije,

26

27

28

29

30

1 dakle, da mi označi mesta gde su te stanice osnovane. I svedok je na to pitanje
2 odgovorio.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li hoćete da kažete da ono što se
4 kaže na stranici 10 u retku 20, da nije tačno evidentirano u zapisniku?

5 G. MILOVANČEVIĆ: Tako je, časni Sude. Dakle, smisao mog pitanja je...

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta je bilo tačno pitanje?

7 G. MILOVANČEVIĆ: Tačno pitanje...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nazivi policijskih stanica, da li je
9 to bilo pitanje?

10 G. MILOVANČEVIĆ: Tako je. Tačno. Pitanje je bilo samo nazivi policijskih
11 stanica.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vama, časni Sude.

14 P: Da li ste Vi slučajeve koje ste pomenuli - rekli ste ljudi odmetnuti
15 od zakona, doslovno ste upotrebili reč «banditi» koji su zbog koristoljublja
16 napadali civilno stanovništvo - da li ste vi takve slučajeve, kao policija,
17 istraživali i da li ste pokušavali da ih rešite?

18 O: Pa, u opisu naših i popisu poslova organa unutrašnjih poslova,
19 normalno je da je i istraživanje takvih djela, od osnovnih zadataka, pa smo se u
20 duhu tog zakona, propisa, ponašali. Znači, obavljali smo poslove na način kakav
21 je to bio primjeren policiji cijelog svijeta. Po dojavi da je počinjeno neko
22 djelo, izlazi se na lice mjesta, vrši se uviđaj, provjerava se informacija. I
23 poslije uviđaja, ako se izvršilo kakvo krivično djelo, mi onda stupamo u akciju
24 i poduzimamo operativne radnje radi razjašnjenja i razotkrivanja počinitelaca,
25 motiva i posljedica tog svega.

26 Tako se i dešavalo da smo na području opštine Benkovac imali niz teških
27 krivičnih djela, ubistava stanovništva.

28

29

30

1 Odmah je, sjećam se jednoga slučaja, po mom dolasku u Benkovac, znači, negdje u
2 četvrtom mjesecu, u selu Perušić Gornji, ubijena je neka žena, jedna žena Peka.
3 Prezime se ne sjećam, ime joj Peka. Bavila se inače vraćanjem, gatanjem, po tome
4 je bila poznata. I ovaj, ona je ubijena u svojoj kući.

5 Neposredno nakon saznanja za takvo krivično djelo izvršili smo niz
6 radnji; od uviđaja, pa do obavljanja razgovora sa komšijama, očevicima i ostalo.
7 U toku tih operativnih radnji i kriminalističke obrade, došli smo do saznanja da
8 su dvojica mladića iz... jedan iz tog sela, a jedan iz drugog sela, susjednog,
9 počinili ta krivična djela. Dali smo se u potjeru za njima i iste, u roku od dva
10 dana, smo pronašli i priveli ih u stanicu, gdje smo sa njima obavili razgovore,
11 oduzeli materijalne dokaze da u... da dokažemo ubistvo, znači, oduzeli lovačku
12 pušku, pištolj, i iste smo predali u nadležnost suda na daljnji postupak. Znam
13 da su oni, ovaj, kasnije bili dugo u istrazi i da su suđeni za ovo krivično
14 djelo.

15 Također se sjećam od tih težih krivičnih djela, negdje u šestom mjesecu
16 1992. godine, grupa od tri počinioca je počinila četvorostruko ubistvo građana
17 hrvatske nacionalnosti u mjestu Rodaljice. Jedna žena je to preživjela i... iako
18 su i nju pokušali ubiti, i to je preživjela. Po saznanju za taj događaj,
19 poduzeli smo mjere i odmah smo obavljali razgovor sa preživjelom ženom, koja je
20 mogla identifikovati jednog počinioca, navela ga, i da smo mi pronašli još
21 jednog počinioca za to krivično djelo, uhapsili ih obojicu i priveli ih
22 istražnom sucu. A žena, dok je bila u bolnici i kasnije, je imala potpunu
23 zaštitu milicije i u bolnici i kasnije u svom selu do dolaska pripadnika vojne
24 strukture UNPROFOR-a.

25 P: Svedoče, odgovarajući na jedno od mojih prethodnih pitanja, rekli
26 ste: «Mi smo se bavili održavanjem javnog reda i mira, pokušavali smo da rešimo

27
28
29
30

1 sve slučajeve na koje smo naišli» i dali ste objašnjenje da je to bilo otežano
2 u... zbog rata, zbog ratne situacije. U kom smislu je to bilo otežano? Možete li
3 nam kratko reći?

4 O: Pa, otežano je bilo tako raditi i otkrivati krivična ta djela zbog
5 toga šta su...

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor! Ponovno, ovo je sugestivno
7 pitanje.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, izvolite. Da
9 li je bilo teže zbog rata koji se u tom trenutku dešavao i kako je zapravo rat
10 otežao rad? Vi mu govorite već odgovor. Vi svjedočite za njega.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja nisam tako razumeo svoje pitanje. Svedok
12 je prethodno odgovorio da su oni rešavali slučajeve, a da je to bilo otežano
13 zbog ratne situacije. A ja ga pitam zašto je bilo otežano zbog ratne situacije,
14 da nam to kaže ako može. Dakle...

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja citiram tačno ono što ste Vi
16 rekli. Pogledajte stranicu 15, redak 24. Oprostite, pogriješio sam. Stranica 16,
17 redak 1 - Da li to bilo teže zbog rata i kako je rat otežao Vaš posao? Koji
18 bolji primjer svjedočenja za svjedoka da Vam dam?

19 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, tačno je da to stoji, ali sam ja pošao od
20 prethodnog odgovora svedoka, gde svedok kaže «Onoliko koliko je to bilo», da je
21 bilo otežano. Svedok je ranije govorio da je bilo otežano. Ja ću ovo pitanje
22 preformulisati ili od njega ću, u ovoj situaciji, odustati, evo, da sad ne bude
23 da sam svedoka naveo na odgovor. Doći ćemo na tu temu nekom drugom prilikom ili
24 će iz drugih odgovora se dati odgovor na ovo pitanje. Ja ću povući pitanje da ne
25 bismo... da ne bi ispalo da navodim svedoka. Moj polaz je bio ne da sugerišem
26 odgovor, nego da pođem od onoga što je svedok prethodno rekao. Pošto bi se ovo
27 moglo protumačiti kao navođenje svedoka, ja povlačim pitanje, časni Sude.

28
29
30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Naročito kada ne kažete «Prethodno
2 ste nam rekli» onda ne znamo odakle Vi polazite. Mi shvatamo da Vam to možda
3 nije bila namjera, ali posljedica jê.

4 Izvolite, gospodine Whiting.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Možemo li da dobijemo citat odgovora
6 koji spominje kolega, kada on kaže da je svjedok prethodno o tome svjedočio.
7 Zanimalo bi me da nam kaže oda... gdje je to, u kojem dijelu transkripta?

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hoćete li nam to pokazati, gospodine
9 Milovančeviću?

10 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam povukao pitanje. I sad ne vidim čemu
11 dalje insistiranje ako sam povukao pitanje, da ne gubimo vreme. Ako Vi
12 insistirate, možemo pogledati jedno od prethodnih pitanja ili pitati svedoka da
13 nam o tome kaže.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pokažite nam to samo, jer hoćemo da
15 vidimo šta je u zapisniku, a ne šta će svjedok sada reći. Mi hoćemo da vidimo
16 šta je on već rekao. Molim Vas da nam to pokažete.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Ja... Časni Sude, ja to u ovom trenutku sad ne mogu da
18 pronađem na... na ovome. To nije problem, zaista. Ja mislim da je to bilo pre
19 jedno 15-ak minuta.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Tim je važnije da povežete Vaše
21 pitanje, odnosno Vašu izjavu sa onim što je rekao ranije. U protivnom, zvučat
22 ćete kao da postavljate sugestivno pitanje. I dok ne pronađemo tu prethodnu
23 izjavu, odnosno prethodno rečeni dio iskaza svjedoka, ostat ćemo pod dojmom da
24 postavljate sugestivno pitanje, gospodine Milovančeviću.

25

26

27

28

29

30

1 Pokušajte da se sve vrijeme podsjećate na to da ne pravi... ne dajete
2 izjave, nego da postavljate pitanje. Šta se desilo; ko je to uradio; gdje se to
3 desilo; kako se desilo? A kada počnete da koristite bilo koji način koji nije
4 pitanje koje počinje sa zašto, gdje, kada, kako, vjerovatno će se moći
5 zaključiti da postavljate sugestivno pitanje.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Ja slažem se sa tim, časni Sude.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ona da kažemo u zapisnik da niste
8 mogli da nam pokažete taj dio iskaza u kom je svjedok govorio o teškoćama koje
9 su proizašle iz rata. Možete nastaviti.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Uz... uz jednu molbu, časni Sude, da nakon pauze Vam
11 ukažem na taj deo. Nakon pauze ćemo to pronaći.

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Učiniću tako, časni Sude.

2 [Raspravno vijeće i tajnik se savjetuju]

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite. Ovo što sam upravo sada
4 rekao bilo je izrečeno tokom privatne sjednice, tako da sam ja prekršio niz
5 zaštitnih mjera, tako da molim da se ovo rediguje, i hvala Vam.

6 Možete nastaviti, gospodine Milovančeviću.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Molim Vas da na monitoru pogledamo dokaz... *exhibit*
8 broj 617.

9 P: Pre nego što se ovaj dokument pojavi pred Vama, svedoče, reći ću Vam
10 da se radi o jednom sumarnom izveštaju Stanice javne bezbednosti Benkovac za
11 period od 10. decembra do 24. decembra 1991. godine.

12 Taj dokument se sada nalazi pred Vama. Možete li nam reći, u gornjem
13 levom uglu, ko je naznačen kao podnosilac ovog izveštaja?

14 O: U zaglavlju stoji da je ovaj dokument pravljen u Stanici javne
15 bezbednosti Benkovac. Odnosi se na područje Stanice javne bezbednosti u vremenu
16 od 10. do 24.12.1991.godine.

17 P: Molim Vas da na momenat pogledamo drugu stranu ovog dokumenta,
18 sledeću stranu. Dokument ima samo dve strane. Da li se vidi ko je potpisnik ovog
19 dokumenta i šta Vam ovaj pečat govori?

20 O: Potpisnik ovog dokumenta je Đuro Vukašinić. U to vreme, on je bio
21 pomoćnik načelnika za kriminalističku obradu u Stanici javne bezbednosti

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Benkovac, a i u pe... pečat kaže: «Ovjereno je... Ovaj dokument je ovjeren
2 pečatom Stanice javne bezbednosti i Ministarstva unutrašnjih poslova.»

3 P: U ovom izveštaju po... - molio bih sad da se vratimo na prvu stranu
4 dokumenta - pominje se više događaja, odnosno više krivičnih dela, koje je
5 Stanica javne bezbednosti Benkovac registrovala u ovom periodu od desetog do 24-
6 og... počev od 12.12.1991.godine pa nadalje. Da li Vi pred sobom vidite izveštaj
7 o tim događajima, svedoče?

8 O: Vidim. Vidim dobro i jasno.

9 P: Ovaj dokument je već korišten... korišćen u ovom postupku, pod
10 datumom 21.12.1991.godine. Hoćete li nam pročitati o čemu dokument govori...
11 ovaj izveštaj govori?

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, prigovor! Mislim da nema
13 osnove za ova pitanja. Svjedok je svjedočio da nije bio u Benkovcu u tom
14 vremenskom periodu. Stoga, osim što može pročitati dokument koji je već u spisu,
15 nisam siguran da li imamo ikakvu osnovu da povjerujemo da svjedok može nešto
16 doprinijeti. Nema nikakva saznanja koja mogu da rasvijetle... razjasne dokument
17 koji je pred nama.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, šta kažete?

19 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, to ćemo moći da utvrdimo tek kad čujemo
20 odgovor svedoka. Ovakav prigovor bi bio logičan uz pretpostavku da tužilac
21 unapred zna šta ja mislim i kakvo ću pitanje postaviti. A mene interesuje ono
22 upravo što ima u ovom dokumentu, što govori o situaciji na terenu.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali, prigovor je taj da je dokument
2 već u spisu, da ovaj svjedok nije bio u Benkovcu u vremenskom periodu kada su se
3 dešavali ti događaji i ne može da govori ništa drugo osim da nam kaže ono što je
4 već u dokumentu. Osim ako ćete Vi reći on je napisao ovaj izvještaj i on je bio
5 u Benkovcu u to vrijeme.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni sude, mi ćemo pitati svedoka... Oprostite.

7 Mi ćemo pitati svedoka šta svedok o ovome što piše u dokumentu zna, da
8 li mu je nešto poznato. I ne razumem strah kolege Whitinga da će se desiti neka
9 šteta.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, samo da odgovorim. Mene ne
11 brine šteta, nego relevantnost. Možda, ukoliko se prvo postave pitanja koja
12 postavljaju... koja predstavljaju osnovu, kao što je, naprimjer, «Da li znate
13 išta o onome što je napisano u dokumentu?», onda da. Da li znate ili ne znate?
14 Kako to znate? Onda nastaviti odatle, umjesto preskočiti ta pitanja i preći
15 odmah na to da se zamoli svjedok da prokomentariše. Ja jedino to tražim.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li sada shvatate šta je prigovorio
17 kolega?

18 G. MILOVANČEVIĆ: Ne, jer to što je kolega prigovorio nema smisla. Svedok
19 nije napisao ovaj dokument. I ja ga neću pitati da li on zna šta ima u dokumentu
20 zato što ga nije napisao, ali ću ga pitati da li zna nešto o situaciji o kojoj
21 govori dokument, o događajima o kojima govori dokument, o vremenu o kome govori
22 dokument. A osnovu je za to svedok postavio govoreći o ratnoj situaciji koja je
23 postojala na tom području.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, Vi ne možete
2 i zadržati... imati i ovce i novce. Vi nam... poslušajte šta kažemo. Svjedok
3 nije napisao ovaj dokument i Vi nam ga ne možete pitati šta je u dokumentu zato
4 što on nije njegov autor. I to je u redu. Zatim kažete: «A ja ću ga pitati i
5 hoću da ga pitam da li zna bilo šta o događajima koji su opisani u dokumentu.»

6 Zbog čega Vi kontradik... kontradikciju radite samom sebi u istoj
7 rečenici?

8 Prigovor je da nije postavljen osnov za pitanje koje želite da pitate i
9 odluka je da je ta... taj prigovor prihvaćen.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, dopustite mi da... Dakle, prigovor se
11 odnosio na masakr u Bruškoj. Dopustite mi da postavim jedno drugo pitanje vezano
12 za ovaj dokument - to je bio razlog zbog koga sam dokument postavio na monitor -
13 drugu vrstu pitanja i da postavim osnove...

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine, poenta je onda da
15 postavite osnov, da utvrdite osnov.

16 G. MILOVANČEVIĆ:

17 P: Svedoče, Vi ste, opisujući kraj 1991. godine, govorili o situaciji na
18 području i Knina i Benkovca. Možete li nas još jednom podsetiti kakva je ta
19 situacija bila?

20 O: U to vrijeme, na području i Benkovca i Knina i Obrovca vođene su
21 borbe između Jugoslavenske narodne armije i Hrvatske vojske i situacija je bila
22 vrlo teška. Što se tiče samih gradova i naselja, oni su bili izloženi, u...
23 naselja u bližoj... koje su se nalazile na samoj liniji borbe i bliže toj
24 liniji, su bila izložena velikoj vatri, što pješadijskoj što minobacačkoj i

25

26

27

28

29

30

1 raznih drugog artiljerijskog oruđa. A gradovi kao što je Benkovac, Obrovac, a
2 nešto iza toga i Knin, su bili umnogome izloženi artiljerijskoj vatri iz, znači,
3 topova, tenkova, višecjevnih bacača raketa, i tako dalje i drugog jačeg oruđa.

4 P: Možete li nam reći ko je otvarao tu artiljerijsku vatru na ta
5 područja? Koja strana?

6 O: Pa, vatru je otvarala i gađali su pripadnici Hrvatske vojske.

7 O: Hvala Vam. Molim Vas, hoćete pročitati tri reda, četvrti, peti i
8 šesti datum, dakle, 21.12., 14.12. i 22.12.1991. godine, u ovom izveštaju.
9 Možete li nam pročitati te redove?

10 O: «21.12.1991. godine oko 21.15 sati izvršen napad na Benkovac
11 bombardovanjem iz VBR-a.» To je višecjevnog bacača raketa. «U kasnijim satima
12 istog dana, minobacačima gađan Stabanj.» Stabanj je jedno malo mjesto na južnom
13 dijelu Benkovačke opštine, u pravcu Biograda na Moru. «14.12.1991.godine, u toku
14 popodneva, večernjim satima...

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine, mora postojati nešto što
16 je meni promaklo ovdje, jer zaista ne znam. Vi ste postavili pitanje ovom
17 svjedoku da zadnjih nekoliko minuta govori o onome što on zna da se događalo u
18 Kninu, Benkovcu i Obrovcu, a otuda ste direktno prešli na taj dokument, a da
19 niste postavili osnove za postavljanje pitanja o ovom dokumentu, a postoji
20 prigovor za to.

21 Morate postaviti osnovu za korištenje ovog dokumenta. Ono što Vi pitate
22 ovog svjedoka nema nikakve veze sa ovim dokumentom. Dati su Vam primjeri od
23 strane Tužilaštva da... kao na primjer pitanje «Da li znate išta o ovom
24 dokumentu? Ako znate, kako ste došli do tih saznanja?» To je način na koji se
25 postavlja osnov. A ako... A ne možete svjedoku koji ne zna ništa o ovom
26 dokumentu započeti govoriti o tome i da povežete ono što on kaže o tome sa
27 ostalim, kada nema osnove da Vi koristite taj dokument. On nije autor ovog
28 dokumenta.

29
30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, razlog zbog koga sam postavio ova pitanja
2 je odgovor svedoka kada sam mu predočio dokument, da on poznaje, da je ovo
3 izveštaj Stanice javne bezbednosti Benkovac, da se na njemu nalazi pečat te
4 Stanice javne bezbednosti, da se nalazi oznaka da je stanica bezbednosti
5 sačinila taj izveštaj, da se izveštaj odnosi na period karaj 1991. godine.
6 Dakle, on je dokument prepoznao. Dalje sam pitao svedoka da li zna opštu
7 situaciju na tom terenu. I sada želim da tu opštu situaciju, o kojoj nama svedok
8 govori, uporedim sa stanjem u ovom dokumentu. I svedok nam upravo sada čita
9 izveštaj iz tog dokumenta, koji gov... koji govore o zbivanjima u nekoliko dana
10 krajem... polovinom decembra 1991. godine.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite, časni Sude, ali mislim da se
12 ovim pogrešno navodi iskaz. Svjedok nije prepoznao dokument. On je prepoznao da
13 je to dokument za koji izgleda da je iz Službe javne sigurnosti u Benkovcu pošto
14 ima taj pečat, i da je to potpisala osoba koju je on opisao. I to je sve u redu.
15 Ali, to je sasvim drugačije od prepoznavanja dokumenta.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To je ono što ja pokušavam da kažem.
17 Svi mi možemo da pročitamo što je napisano tamo kao i svjedok, što je on i
18 učinio. On je samo pročitao što se nalazi u tom dokumentu. I ja ne znam zašto
19 gospodin Milovančević odbija da postavi ova vrlo bazična pitanja koja bi
20 postavila osnov za njega da koristi ovaj dokument. Mislim da sam Vam dao primjer
21 takvih pitanja. I gospodin Whiting je takođe dao primjere.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Bilo... Morate ili da postavite osnove, a ako ne postavite, bojim se, gospodine
2 Milovančeviću, da Vam nećemo moći dopustiti da postavljate pitanja o ovom
3 dokumentu. Molim Vas da postavite osnov.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

5 P: Svedoče, Vi ste za ovaj izveštaj rekli da se na njemu nalazi pečat
6 stanice javne bezbednosti. Možete li nam reći da li je... da li su stanice javne
7 bezbednosti u Republici Srpskoj Krajini imale... ili SAO Krajini imale obavezu
8 da izveštavaju o svim događajima na terenu na području koje su one pokrivale?

9 O: Stanice javne bezbednosti su imale obavezu i naredbu da izvještavaju
10 o svim događajima važnijima za sigurnosnu situaciju sa svog područja, višu
11 komandu, znači, u ovom slučaju SUP Knin i MUP Krajine.

12 P: Da li oružana dejstva ili artiljerijska dejstva po gradu ili bilo
13 kakva pucnjava, koja se dogodi na području neke stanice javne bezbednosti,
14 predstavlja događaj o kome mora da bude sačinjen izveštaj i o kome mora da se
15 prosledi izveštaj višoj instanci?

16 O: O bombardovanju i granatiranju naseljenih mjesta uvijek se
17 obavještavalo odmah veća komanda i... a kasnije se... ti događaji su ulazili u
18 sedmične ili mjesečne izvještaje, gdje se vršila analiza učestalosti takvih
19 događaja i isto takvi su se izvještaji dostavljali višoj komandi. Imali smo
20 takvu obavezu, naredbu.

21 P: U ovom dokumentu pročitali ste jedan izveštaj od 21.12. o
22 bombardovanju Benkovca. Imate izveštaj od 14.12.1991.godine. Hoćete li nam njega
23 pročitati? Samo tu jednu rečenicu i završićemo sa ovim dokumentom.

24 O: «14.12.1991.godine, u toku poslijepodneva i večeri, minobacačima
25 gađano područje Smilčića, Kašića, Zemunika Gornjeg i Smokovića.»

26

27

28

29

30

1 To su mjesta navedena koja se nalaze na teritoriju naše opštine Benkovac.

2 P: Ovi izvještaji o artiljerijskim i borbenim dejstvima na području
3 opštine, šta Vama govore? Kakvo je stanje bilo na području koje pokriva Stanica
4 javne bezbednosti Benkovac?

5 O: Ovi izvještaji govore da je stanje bilo vrlo teško, da je bilo
6 onemogućen normalan život, a što se tiče pripadnika milicije i normalan rad. Pa,
7 sad zamislite pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova koji moraju raditi
8 svoje poslove, koji nisu vezani za front u mjestima Smilčiću, Kašiću ili, na
9 primjer, u tom Smilčiću, koji je bio udaljen sigurno jedno 10 kilometara od
10 najbližih položaja Hrvatske vojske, i gdje on obavlja djelatnost i počnu padati
11 granate oko njega. Najprije, to je nesigurno za same službenike, da obavljaju
12 svoj posao tu, a kasnije i za vid taktike u toku razgovora koji su oni obavljali
13 za otkrivanje pojedinih krivičnih djela.

14 Naime, situacija je bila takva da na području opštine Benkovac, kad se
15 govori o stanovništvu hrvatske nacionalnosti, većinom su ostali stari i nemoćni
16 ljudi živjeti na svojim ognjištima. Njihovi odrasli i sposobni članovi familije
17 su - i djeca - otišli u Zadar, Biograd i druga pos... naselja izvan Republike
18 Srpske Krajine. I tada, ovaj, djelovanjem radnika organa unutrašnjih poslova
19 na... u toku obavljanja svojih redovnih djelatnosti, znači, zaštite života i tih
20 stanovnika i svih ostalih, ukupna... cijelog stanovništva opštine Benkovac,
21 nailazili su na probleme pojedinih vojnika, koji su davali primjedbe u tom
22 smislu: «Vi čuvate ove Hrvate ovdje, vodite računa o njima, a njihovi sinovi se
23 nalaze s druge strane i pucaju u nas i gađaju nas granatama, a Vi njih čuvate
24 ovdje.»

25 Zbog toga hoću reći da je situacija za održavanje... za obavljanje
26 poslova milicije bila vrlo teška. Uvijek je dolazilo do sukoba. Prijetio je i
27 veći sukob između pripadnika milicije i vojske u Republici Srpskoj Krajini zbog
28 toga što su pripadnici milicije optuživani da ne ra...

29
30

1 da nisu vojno angažovani i da znaju štititi i Hrvate. Iako su oni obavljali samo
2 svoj posao.

3 P: Hvala Vam.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Mislim da bi bio trenutak da pođemo na pauzu, časni
5 Sude.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imaćemo pauzu i nastavljamo s radom u
7 10.45h.

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

9 ... Početak pauze u 10.17h

10 ... Sjednica nastavljena u 10.54h

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

12 Izvolite sjesti.

13 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Svjedoče, ja bih prvo htio da Vam
14 postavim nekoliko pitanja.

15 Kako je bilo kada ste Vi došli u stanicu u Benkovcu u aprilu 1992? Da li
16 ste dobili nekakva uputstva o slučajevima teških krivičnih djela koja su se
17 dogodila prije Vašeg dolaska? A ako jeste, na koji ste način saznali o tim
18 slučajevima, posebno onim slučajevima kod kojih istraga još uvijek nije bila
19 završena.

20 SVJEDOK: Časni Sude, kad sam došao u Benkovac, tadašnji načelnik stanice
21 javne bezbednosti nije mi redovno predao svoju dužnost, jer je bio razbolio se i
22 bio je odsutan s posla. U dužnost sam se uvodio preko ostalih zaposlenih i mojih
23 saradnika tada u toj stanici, da sam preko njih saznao za prethodne događaje. I
24 sa događajima sam se upoznao da sam proučavao arhivu tih predmeta koji su se
25 nalazili u stanici. Zadatak radnika organa unutrašnjih poslova, pa dakle,
26 normalno, i Stanice javne bezbednosti Benkovac je da i dalje i uvijek poduzimaju
27 određene mjere radi rasvjetljavanja počinjenih krivičnih djela, nebitno kad su
28 se oni dogodili, znači, do zastare. A ta krivična djela ubistva i ratnih
29 zločina, ako jesu tako bili kvalifikovani, oni onda nemaju zastaru. Znači,

30

1 upoznavao sam se preko radnika koji su bili zaduženi, preko mojih neposrednih
2 podčinjenih saradnika. Dio tih krivičnih djela iz prethodnog perioda je bio
3 razriješen, a dio je ostao još nerazjašnjen. I sada, ne bih se mogao sjetiti
4 nekog istaknutijeg teškog krivičnog djela da smo ga u periodu kasnije
5 rasvijetlili. A sigurno, krivičnih djela lakših, da smo rasvijetlili.

6 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Prema Vašem sjećanju, koji su bili
7 najizrazitiji, najistaknutiji slučajevi? Da li se sjećate nekih pojedinačnih
8 slučajeva iz tih nekoliko mjeseci prije Vašeg dolaska?

9 SVJEDOK: Na tom području, prije nego što sam ja došao, bilo je nekoliko
10 krivičnih djela većih, koje mogu da kažem da se sjećam, da sam bio upoznat sa
11 krivičnim djelom kada je ubijeno 10 stanovnika mjesta Bruška. To je bilo krajem
12 1991. godine. Također se sjećam slučaja gdje je ubijeno četiri ili pet ljudi u
13 mjestu Zemunik Gornji. Isto, nekoliko mjeseci prije mog dolaska, gdje, ovaj,
14 su... počinitelj je otkriven taj, tog krivičnog djela. Bilo je tih pojedinačnih
15 slučajeva o kojima su mi ljudi... moji saradnici govorili, koje smo kasnije
16 povezivali sa slučajevima koji su se događali.

17 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam. I još samo kratko o ovom
18 slučaju iz Zemunika Gornjeg. Ko je bio taj počinitelj koji je nađen? Da li je to
19 bio samo jedan počinitelj i ko je to bio? Koje nacionalne pripadnosti je bio on
20 ili ona?

21 SVJEDOK: Pa, što se tiče... Časni Sude, što se tiče Zemunika Gornjeg,
22 sjećam se da su žrtve bile isto iz Zemunika Gornjeg, tri ili četiri starije
23 osobe. A počinitelj je bio iz istog sela, po nacionalnosti Srbin. Ne sjećam mu se
24 imena i prezimena. Znam da je ta vijest bila i na televiziji Krajine, kad je

25

26

27

28

29

30

1 otkriveno to krivično djelo saopšteno.

2 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] A žrtve su takođe bili Srbi?

3 SVJEDOK: Časni Sude, rekao sam, mislim da su bili hrvatske nacionalnosti
4 žrtve, a počinilac je Srbin iz istog sela.

5 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam. Sada bih Vas pitao nešto
6 o Bruškoj i onih deset stanovnika. Da li su takođe bile starije osobe ti ljudi,
7 te žrtve? I da li su takođe bili hrvatske nacionalnosti?

8 SVJEDOK: Koliko sam upoznat o tom slučaju, dogodio se u večernjim
9 časovima u jednoj kući u Bruškoj. Žrtve, bilo je deset žrtava ukupno, od kojih
10 je devet bilo hrvatske nacionalnosti i jedna žrtva je bila Srbin. Mislim, kol'ko
11 sada se mogu sjetiti, da su bile različite dobi starosne, mlađi i stariji.
12 Kol'ko sam bio upoznat sa tim predmetom.

13 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam mnogo.

14 Da li ste Vi vidjeli ovaj izvještaj koji imamo na ekranu ili je on bio
15 upućen nekom drugom? Da li znate to lično iz svog iskustva nakon što ste Vi
16 stigli u Benkovac? Da li Vam je taj dokument poznat iz tog perioda?

17 SVJEDOK: Ovaj dokument, koji sam maloprije vidio ovde na ekranu, jedan
18 je od mnogih dokumenata koji su sedmično slati prema Kninu. Vjerovatno sam ga
19 vidio u arhivi u Benkovcu kad sam pregledavao i upoznavao se sa ukupnom
20 problematikom na teritoriji opštine Benkovac. I nisam, u to vrijeme, ovaj, mogao
21 da ulazim u sadržaj da li je istinit i u kolikoj mjeri, jer je takvih... znači,
22 on je bio samo za sedmični, a takvih je bilo mnogo izvještaja koje sam većinu
23 pregledao.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam. Možete li, molim Vas, da
2 nam kažete kako je... kako se odvijala istraga u ovom slučaju o incidentu u
3 Bruškoj i pod Vašim vodstvom?

4 SVJEDOK: Časni Sude, ja sam u Benkovac došao nakon pet... otprilike
5 četiri do pet mjeseci nakon ovog događaja. Zatekao sam raspored snaga na terenu,
6 tako da je u mjestu Bruška postojala i jedna policijska stanica koja je
7 potpadala pod ingerenciju Stanice javne bezbednosti Benkovac. Zadatak te stanice
8 je bio da štiti preostalo stanovništvo na tom području i da kontroliše
9 situaciju, jer je bilo informacija da ovaj masakr u Bruškoj su greškom počinile
10 ubačene hrvatske diverzantske snage. Bilo je svakojakih informacija, tako da sam
11 ponekad znao proći tim područjem i doći u tu stanicu u Bruškoj da vidim šta se
12 gore događa. Slučaj je bio otvoren i sve informacije nove i činjenice bile su se
13 sakupljale u tom slučaju i u tom dosjeu.

14 Toliko je događaja kasnije izdešavalo se, stizali su novi događaji i
15 nova situacija, padanje određenih teritorija, zauzimanja tih teritorija opštine
16 Benkovac od strane hrvatskih snaga, i mnogo poslova da se nisam mogao samo
17 usredotočiti na taj događaj. Nego sam, ono što se kaže, radio na onim trenutnima
18 i, normalno, ako bi se dobra informacija pojavila iz prethodnog perioda, da bi
19 uvijek mogli taj slučaj aktivirati. Sigurno budite /sic/, da smo imali
20 informaciju da postoje ikakvi osnovi, indicije, za neke ljude da su počinili
21 tog krivičnog djela, da bi poduzeli mjere da rasvijetlimo to krivično djelo, pa
22 makar bilo ko da ga je počinio. Jer se ipak radilo o jednome karakterističnom
23 krivičnom djelu, gdje je u jednom trenutku, u jednoj večeri, ubijeno mnogo

24

25

26

27

28

29

30

1 stanovnika iz tog sela, i to je vrlo, vrlo okrutno krivično djelo.

2 Ja Vam kasnije, časni Sude, mogu ispričati probleme kad smo imali
3 nekoliko ubistava u jednom selu Dobropoljci, i također, koje se nalazi na
4 području opštine Benkovac, gdje se...

5 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Ne, hvala. Samo sam se usredsredio
6 na ovaj predmet, na ovaj slučaj. Hvala Vam.

7 Za sada je to sve.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A ovi slučajevi koji su spomenuti u
9 dokumentu koji je na ekranu, da li bi to bila upravo ona vrsta slučajeva sa
10 kojima ste se upoznali i susreli kada ste došli na lice mjesta, na svoje novo
11 radno mjesto u Benkovcu?

12 SVJEDOK: Časni Sude, kad sam došao u Benkovac, trebalo je sagledati
13 cjelokupnu problematiku u koju... koju nasljeđujem i šta je potrebno dalje
14 raditi. Pored ratnih dejstava, kako sam već naveo, koji su se odvijali
15 permanentno - svakodnevno smo imali ginjenje vojnika i civila na terenu - mi smo
16 nastojali obavljati našu dužnost. Morali smo...

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovdje ću Vas zaustaviti. Molim Vas da
18 se usredsredite na pitanje koje sam Vam postavio.

19 Ovi slučajevi koji se spominju u dokumentu koji je na ekranu, da li je
20 to baš ona vrsta slučajeva sa kojima ste se susreli kada ste došli u Benkovac?
21 Mislim da možete da odgovorite s jednostavno «da» ili «ne».

22 SVJEDOK: Časni Sude, ovakvi slučajevi kao što su sada na ekranu, ovakvim
23 slučajevima sam se počeo susretati kad sam došao na rad u Benkovac.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A dokument koji je na ekranu je
25 upravo ta vrsta dokumenata koja je bila ta vrsta izvještaja koje je pravila Vaša
26 policijska stanica?

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Časni Sude, ovaj dokumenat koji vidimo, on govori o jednom
2 vremenu petnaestodnevnom, koji je poslat izvještaj višoj komandi o događajima
3 koji su se desili u prethodnom periodu. On je sumirao događaje iz petnaes' dana
4 tog mjeseca i obavještava se, a vjerovatno...

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Još jednom, slušajte moje pitanje.
6 Dokument koji vidite na ekranu, da li je to ona vrsta dokumenta kakav je pravila
7 Vaša policijska stanica kao izvještaje koje ste periodično morali sastavljati?

8 Nemamo mnogo vremena da slušamo duge priče. Kada postavim pitanje na
9 koje možete odgovoriti sa jednostavnim «da» ili «ne», onda Vas molim da tako i
10 odgovorite.

11 SVJEDOK: Ovakve dokumente smo mi kasnije slali svojoj komandi, pravili i
12 slali svojoj komandi dalje. Ovo su zbirni dokumenti, a za svaki slučaj smo
13 radili opširne dosjee.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

15 Gospodine Milovančeviću, imate riječ.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

17 P: Svedoče, u jednom od Vaših ranijih odgovora, pomenuli ste jednu
18 agresiju na području Miljevačkog platoa. Rekli ste da je to bilo susedno
19 područje Vašem, za koji ste Vi bili na... na kome ste Vi radili. Da li je, u
20 periodu dok ste Vi bili u toj Stanici javne bezbednosti u Benkovcu, bilo
21 agresija i na Vaše područje?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigirano)

2 (redigirano)

3 (redigirano)

4 (redigirano)

5 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, samo ovaj početak rečenice da redigujemo.

6 Svedok /nerazgovjetno/ počinje odgovor kojim potpuno identifikuje sebe,

7 (redigirano)

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Moramo takođe da izbrišemo i ono što

9 ste upravo sada Vi rekli.

10 Dakle, na stranici 32, redak 22 ili 11. Molim da se to izbriše, kao i na

11 stranici 33, redak 3, 311 /u engleskom transkriptu: 11.09.15/.

12 Gospodine Milovančeviću, mislim da je sudija Hoepfel pokušao da dâ

13 osnovu za korišćenje ovog dokumenta. Da li ćete se vratiti na dokument ili ste

14 sa njime završili? Mislim na ovaj koji je upravo na ekranu.

15 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] U tome je bio smisao moga pitanja.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, Odbrana nema potrebu, kraj svih ovih

17 odgovora koje smo dobili, da se vraća na dokument, s obzirom da je on izveden

18 kao... da je uveden kao *exhibit*. Ja zbog toga nisam želeo dalje da se na tom

19 pitanju zadržavamo.

20 Smatram da je časni sudija Hoepfel dovoljno rasvetlio sve činjenice koje

21 su potrebne u pogledu ovog dokumenta. To je stav Odbrane. Zato se nisam na njega

22 vraćao. Hvala. Dokument može da se ukloni sa monitora.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možemo ga skinuti sa ekrana.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam.

2 P: Počeli ste da nam objašnjavate nešto o situaciji na području samog
3 Benkovca. Hoćete li nam ponoviti odgovor, s obzirom na ovu intervenciju iz
4 razloga zaštite Vašeg identiteta.

5 O: Na teritoriji opštine Benkovac, dana 22. januara 1993. godine,
6 izvršena je agresija na područje sela Islam Grčki, Kašić, Smoković i tog
7 predjela, od strane Hrvatske vojske.

8 P: Hvala Vam. Da li su se na tom području nalazile trupe Ujedinjenih
9 nacija i koliko je taj napad trajao? Ta agresija.

10 O: Na tom području nalazile su se trupe Ujedinjenih nacija i to vojni
11 dio... dio Francuskog bataljona je bio, ljudstvo Francuskog bataljona je bilo
12 raspoređeno na tom području.

13 P: Možete li nam nešto reći o efektu tog napada? Šta se dešavalo u
14 Benkovcu i okolini?

15 O: Početak napada je bio iznenadni, u jutarnjim časovima 22. januara, po
16 svanuću, znači, negdje oko 7.00h, 6.30-7.00 sati. Najprije je počelo
17 bombardovanje navedenih sela sa artiljerijskim oruđem, a potom je naj... išla
18 pješadija Hrvatske vojske.

19 Zatečeno seosko stanovništvo, bez adekvatne obrane vojske svoje - već
20 se... na tim nekim punktovima su postojali samo vojnici UNPROFORA - je bilo
21 nezaštićeno i pretrpilo je mnogo žrtava i ono je počelo u panici i bijegu iz
22 kreveta ustajući, bježeći... bježalo je prema Benkovcu, gdje je tražilo zaštitu
23 za svoj život.

24 U samom gradu tada je vladala velika konfuzija i panika. Trebalo je
25 mobilisati nove snage i slati prema frontu.

26

27

28

29

30

1 Ljudi su već stizali u grad, izbjeglice, civili i voj... stanovnici tih sela.
2 Prenosili su strašne vijesti o broju poginulih. Panika se širila kroz grad, tako
3 da je situacija bila vrlo teška.

4 P: Kada govorite o civilima, izbeglicama, možete li nam identifikovati
5 njihovu nacionalnost? Ko su te izbeglice, odakle i koje su nacionalnosti?

6 O: Pa, izbjeglice pridošle iz tih sela. To su čisto sela nastanjena sa
7 stanovnicima srpske nacionalnosti. I sve te izbjeglice bili su Srbi koji su
8 napadnuti od strane Hrvatske vojske.

9 P: U vezi sa ovom situacijom koja je nastala u januaru 1993. godine, da
10 li ste Vi dobijali neke naredbe od gospodina Martića? On je tada bio ministar
11 unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine.

12 O: U to vrijeme, prvi zadatak koji sam dobio od vojne komande u Benkovcu
13 je bio da miliciju upotrebimo za obranu pravca Pridraga-Novigrad, koji se nalazi
14 prema mjestu Karinu, radi toga... zbog... jer vojska nije imala dovoljno snaga
15 da taj pravac pokrije, pa smo cjelokupni sastav milicije prebacili na to
16 područje. U gradu je ostalo vrlo malo policajaca radi dežurstva i obavljanja
17 nekih interventnih poslova.

18 U to vrijeme, sjećam se da me lično zvao ministar Martić, zahtijevajući
19 da sa komandom Kenijskog bataljona pomognem oko izvlačenja zaostalih vojnika
20 UNPROFOR-a na punktevima u Karinu i u Zemunik Gornjem. Naime, u Karinu je na
21 morskoj obali, kraj jedno... u blizini jednog katoličkog samostana bila
22 stacionirana jedna manja jedinica pripadnika Francuskog bataljona UNPROFOR-a.
23 Prilikom svih tih borbi, nekoliko granata od Hrvatske vojske, koje su napadali,
24 pogodilo je kamp pripadnika Francuskog bataljona. Od tih granata poginula su tri
25 pripadnika Francuskog bataljona i ostali su ostali blokirani na tom području. Ja
26 sam tad dobio naredbu da pomognem u njihovoj deblokadi i zajedno sa komandantom

27
28
29
30

1 Kenijskog bataljona, prevodiocem i još nekim, sad se ne sjećam kojim, nekolike
2 osobe još s nama, iz njegove pratnje i saradnika, otišli smo u večernjim satima
3 i pomogli da se preostali dio jedinice sa tehnikom, trans... borbenim
4 transporterima, evakuiše iz tog kampa i oni su se povlačili u svoj centar u
5 Gračacu.

6 P: Prekinuću Vas na trenutak. Kažete pomogli ste da se preostali deo
7 jedinice evakuiše. Čije to jedinice? Dakle, kome ste Vi pružali pomoć?

8 O: Kako sam već naveo, pomogao sam pripadnicima Francuskog bataljona
9 misije UNPROFOR-a.

10 P: Hvala Vam.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, da bi se identifikovalo područje na kome se
12 sve ovo dešava i pošto se pominje veći broj mesta, bilo bi korisno ako bi svedok
13 mogao na *ELMO*-u da nam pokaže stranu... na strani 25 atlasa. Moj atlas je
14 išaran. Da li mogu zamoliti poslužitelja ako ima jedan primerak atlasa
15 neobleženog, da postavi pred svedoka kako bi nam pokazao o čemu se radi? Dakle,
16 strana 25.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da je ovo u
18 elektronskom sistemu i da se može pristup imati putem elektronskog suđenja i da
19 se tako može i označiti.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Onda molim da se to prikaže na ekranu
21 posredstvom elektronskog sistema.

22 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] To je dokument 23?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokazni predmet?

2 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da, pošto je veliki dokument,
3 trebaće nešto vremena da se on pojavi na ekranu, ali mislim da hoće.

4 G. MILOVANČEVIĆ:

5 P: Pre nego što se ovaj dokument pojavi na monitoru, da ne bismo gubili
6 vreme, svedoče, opisali ste kakav ste nalog dobili od gospodina Martića u
7 pogledu spašavanja pripadnika UNPROFOR-a. Kakva je situacija bila sa
8 pripadnicima Civilne policije Ujedinjenih nacija na tom području? Šta se sa
9 njima dešavalo i kakve ste... da li... kakve ste obaveze u pogledu njih imali?

10 O: Što se tiče Civilne policije Ujedinjenih nacija, agresija na Ravne
11 Kotare, kako se ukupno zovu to područje opštine Benkovac, i njih je iznenadila i
12 oni su se našli u teškoj situaciji. U grad je odjednom došlo mnogo izbjeglica iz
13 tih zauzetih i ugroženih sela. Ti stanovnici su bili vrlo agresivni zbog toga...
14 zbog pogibije nekih članova familije, poznanika, rođaka, i kao zbog toga što su
15 protjerani i bez ikakve imovine su odjednom za... ubrzo ostali. Bili su vrlo
16 agresivni i zbog toga što su smatrali da su pripadnici Ujedinjenih nacija po
17 rezoluciji zaduženi za čuvanje mira i za čuvanje te UNPA zone. A bilo je glasina
18 da su pripadnici Francuskog bataljona sarađivali i pomogli hrvatskim snagama oko
19 izvršenja ove akcije, da su im uklonili mine i ukazali na minska polja koja su
20 se nalazila na tom rubnom području. Tako da su ti izbjeglice bili vrlo ratoborni
21 i ljuti i nagrnuli su... u hotelu je bila - u Benkovcu - smještena policijska
22 stanica CIVILPOL-a /sic/. Brzo sam poslao pomoć radnika milicije u hotel da
23 obezbede civilnu stanicu CIVILPOL-a /sic/, jer ne bi... jer su ti pripadnici
24 bili nenaoružani, a ovaj, izbjeglice i ti ljudi koji su bili bijesni i ljuti su
25 bili, bilo ih je sa oružjem u ruci. Pretila je opasnost da dođe do incidenta da
26 neko sa oružjem puca po pripadnicima CIVILPOL-a /sic/. Zbog toga sam poslao
27 određeni broj pripadnika milicije Stanice javne bezbednosti Benkovac da

28
29
30

1 pomogne u zaštiti pripadnika CIVLIPOL-a /sic/. Nedugo iza toga...

2 P: Mogu li Vas prekinuti... mogu li Vas prekinuti ovde, gospodine
3 svedoče? Da li ste od gospodina Martića dobijali neke naredbe koje se tiču
4 položaja civilne policije u to vreme?

5 O: Što se tiče naredbi za to vrijeme, rečeno je u telefonskim razgovorima da
6 pripadnicima Ujedinjenih nacija, što civilnom i vojnom i CIVILPOL-u /sic/, ne smije se
7 ništa dogoditi, jer oni nisu odgovorni za ovu agresiju. I kao takve, instrukcije su
8 postojale. Kako sam već i naveo, traženo je da evakušem pripadnike iz Ujedinjenih
9 nacija iz Karina i Zemunika i takođe da zaštitimo CIVILPOL /sic/.

10 P: Da li ste Vi evakuisali te pripadnike UNCIVPOL-a? Jeste li ih zaštitili?

11 O: U dogovoru sa pripadnicima - jer sam neposredno nakon toga otišao i ja u
12 policijsku stanicu CIVILPOL-a /sic/ u hotelu - i u razgovoru sa njima, dogovorili smo
13 se, zbog novonastale situacije, pošto oni nisu imali instrukcije od svoje komande iz
14 komande Sektora jug, šta da rade, kako da se ponašaju. Rekao sam da svi pređu
15 stanovati u hotel. Dio njih je već stanovao u hotelu, a dio u... po privatnom
16 smještaju, pa sam rekao da svi pređu stanovati u hotel, da ću im dati obezbeđenje da
17 im civilno stanovništvo i vojska, niko ne može prići i ugroziti njihovu sigurnost i da
18 će tu boraviti i da će biti čuvani 24 sata na dan od snaga Ministarstva unutrašnjih
19 poslova Republike Srpske Krajine. A u slučaju kad imaju potrebe da idu po neke stvari
20 u svoj stan, da ne bi se samostalno kretali jer su svi bili u uniformama, da će dobiti
21 pratnju milicije do stana i ponovo povratka do hotela, gdje su nastavili živiti,
22 hraniti i, normalno, imali su komunikaciju i dalje sa svojom komandom.

23 P: Mi smo...

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinite, svjedoče. A ti ljudi iz
25 UNPROFOR-a, da li su oni bili u hotelu ili su bili u katoličkom manastiru?
26 Mislim da sam ranije čuo da ste govorili neki katolički samostan, osim ako sam
27 Vas ja pogrešno čuo.

28 SVJEDOK: Časni Sude, kad sam govorio o katoličkom samostanu, mislio sam
29 na pripadnike UNPROFOR-a, vojna komponenta Francuskog bataljona.

30

1 To je u mjestu Karin, Donji Karin, ovdje sad mogu pokazati, gdje su bili... gdje
2 je... su poginuli tri pripadnika UNPROFOR-a, ali vojne komponente i Francuzi. A
3 ovaj drugi dio odgovora odnosio se na hotel, na Civilnu policiju UNPROFOR-a,
4 civilnu policiju. To su dva različita slučaja.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

6 Hvala, gospodine Milovančeviću.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Možemo li na monitoru u gro-planu videti, ovde sa desne
8 strane postoji oznaka 2. Dakle, oznaka ovog kvadranta. Dakle, da podignemo malo
9 ceo dokument kako bi se video Zadar i njegovo zaleđe. Malo u vis da podignemo
10 dokument. Gore, gore. Dakle, ja sad ne znam da li sam jasan. Sada ga na suprotnu
11 stranu, na suprotnu stranu. Još malo, još malo gore. Dobro. Može tako da ostane.

12 SVJEDOK: Ako hoće Zadar ovde...

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zadar ili Knin?

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni... Časni Sude, ovo je...

15 SVJEDOK: E tako, tako.

16 G. MILOVANČEVIĆ: I zbog toga je možda bilo celishodnije...

17 SVJEDOK: Još, još...

18 G. MILOVANČEVIĆ: ...da smo stavili ovaj atlas pred svedoka na *ELMO*, jer
19 se Zadar nalazi na strani 24, a dokument je podeljen, ovaj, u *ELMO*-u po... u
20 elektronskom sistemu na strane. Dakle, nemoguće je videti istovremeno dve
21 strane, a radi se o vrlo... području koje jedno pored drugog. Tako da bi... Eh,
22 može... možda i može. Eh, sad još malo da se... Eh, odlično.

23 SVJEDOK: Još malo. E, dobro.

24 G. MILOVANČEVIĆ: Eh, sad je dobro. E, ovako ga zaustavite.

25 P: Možete li ovde na... tom olovkom koju će Vam gospodica dati, pokazati
26 o kojim se mestima radi, koja su mesta napadnuta, gde je Benkovac, koja su sela
27 bila ugrožena? Možete li to pokazati Sudskom veću?

28 O: Dana 22. januara 1993., napadnuta su mjesta: Islam Latinski...

29

30

1 P: Možete li zaokružiti ili podvući ta mesta?

2 PREVODITELJ: Mikrofon za gospodina Milovančevića.

3 G. MILOVANČEVIĆ:

4 P: Samo podvucite to. Tako je, zaokružite mesta koja su napadnuta.

5 O: Islam Grčki. Ovde fali Kašić selo. Tako. Još tu se radi o Zemuniku

6 Gornjem i ovde je Smoković, ispod aerodroma, selo Smoković. To su ta sela koja

7 su napadnuta u tom napadu od 22. januara 1993. godine.

8 P: Gde se... gde su se nalazili pripadnici Francuskog bataljona kojima

9 ste pomagali? Da li možete to pokazati na karti?

10 O: Pa, Karin, Donji Karin se nalazio u ovome ovdje, jer su hrvatske

11 snage, napadajući ovim pravcem došle do... ubrzo izbile na... do mjesta

12 Novigrad, do novigradskog mora.

13 P: Zaokružite i Novigrad, molim Vas.

14 O: I ovdje u Zemuniku Gornjem, i ovde su bili pripadnici UNPROFOR-a koje

15 smo tada izvlačili.

16 P: Hoćete li nam na karti obeležiti i Benkovac? Da se vidi gde ste Vi

17 bili.

18 Iz kojih sela... Hvala Vam. Iz kojih sela su izbeglice dolazile u

19 Benkovac? Malopre ste to pomenuli. Možete li pokazati ta sela?

20 O: U Benkovac je, istog jutra i do podneva, stigao veliki broj

21 izbjeglica iz... manji dio je iz Islama Latinskog, jer je to selo bilo u ratnim

22 dejstvima uništeno, a ranije je bilo kao... naseljavali su ga i Srbi i Hrvati, a

23 u prvom dijelu rata Hrvati su bili izbjegli iz tog sela. Znači, ostali su samo

24 živjeti Srbi. A sada, 1993. godine, Srbi su morali se povlačiti iz Islama

25 Latinskog. Islam Grčki je bio selo naseljeno isključivo srpskim stanovnicima.

26 Selo Kašić, koje se ovde nalazi isto, i stanovni... njegovi stanovnici su, u to

27 vrijeme, došli u Benkovac. I njih... Normalno je, stanovništvo sela Smoković. I

28 djelomično sela Zemunik Gornji, djelomično.

29

30

1 P: Hvala Vam.

2 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, predlažem da... Mada, možda ću... možda
3 sam poranio sa predlogom. Ja bih zamolio da ova mapa ostane još na monitoru
4 ukoliko bude bilo potrebe da svedok pokaže još neko mesto, pa da onda na jednom
5 mestu imamo sve ono o čemu je svedok govorio. Ako ste Vi saglasni sa tim, časni
6 Sude, da ne stavljam sada predlog da se ovo uvede kao dokaz.

7 P: Možete li nam reći... Vi možete sestiti, hvala Vam, da ne morate...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vijeće je u Vašim rukama, gospodine
9 Milovančeviću.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude.

11 P: Možete li nam reći koliko su trajala ta borbena dejstva? Da li je to
12 bilo samo 22. januara?

13 O: Borbena dejstva, na tom području, su trajala otprilike negdje dva i
14 po mjeseca intenzivne borbe, svakodnevne borbe, gdje se... Bilo je velikih
15 žrtava. Mogu - tada - da kažem, svakodnevno na našoj strani, srpskoj strani,
16 tada je bilo od 10 do 15 mrtvih svaki dan, većinom vojnika, a nešto i civila, od
17 granatiranja tih ciljeva, što civilnih što vojnih.

18 P: Mogu li Vas prekinuti na trenutak. Vi kažete svakodnevno u tom
19 periodu od dva i... dok su trajale borbe, u celom periodu?

20 O: Da, u tom cijelom periodu. Ja se sjećam iz ovih nekih razgovora, kad
21 sam došao u Benkovac, na području opštine Benkovac bilo je negdje oko... oko 100
22 poginulih pripadnika sa područja opštine Benkovac, koji su tada bili sudjelovali
23 u ratu u redovima TO-a i Jugoslavenske narodne armije. A po završetku ove akcije
24 Maslenice, kako je nazvana, «Maslenica 93», na području opštine Benkovac bilo je
25 ukupno negdje oko 420, 430 pripadnika, uključujući i onih 100 iz prethodnog
26 perioda. A veliki dio ljudi koji su poginuli isto na tom ratištu je bio iz
27 drugih dijelova Republike Srpske Krajine, kao i dobrovoljaca.

28 P: Kada ste pominjali ovu cifru od 420, 430, šta ta cifra predstavlja?
29 Mislim da nije jasno u zapisniku iz Vašeg odgovora. Dakle, tih 420-430 osoba,
30 šta ta brojka predstavlja?

1 O: Ta brojka od 420 govori broj... predstavlja broj pripadnika vojske
2 koji je poginuo do, znači, završetka ove akcije, ukupno od početka ratnih
3 zbivanja pa do četvrtog mjeseca, možemo reći, 1993. godine.

4 P: Vi ste objasnili da je napad sa hrvatske strane bio iznenađan, da ste
5 dobili zahtev od vojske da mobilišete miliciju kako bi pomagala na frontu.
6 Sećate se tog dela Vašeg odgovora?

7 O: Sjećam se.

8 P: Kako ste održavali javni red i mir u takvoj situaciji?

9 O: U tom trenutku, jav... stanje javnog reda i mira nije bilo
10 prioritetno. Prioritetno je bilo sačuvati teritoriju, da se što veća teritorija
11 sačuva i da hrvatske snage što sporije napreduju, da ih zaustavimo, njihovo
12 napredovanje. To je bio prvenstveni zadatak i sve je bilo podložno zaustavljanju
13 napredovanja Hrvatske vojske. A javni red i mir i smještaj izbjeglica, pomaganje
14 u mobilizaciji, sve je to bilo u kasnijim zadacima koje smo mi morali obavljati.

15 P: Da li je u to vreme bilo dobrovoljaca na tom području?

16 O: Pa, bilo je raznih jedinica dobrovoljaca na tom području.

17 P: Možete li nam reći kako je došlo do prekida borbi? Ko je zaustavio
18 taj hrvatski napad?

19 O: Hrvatski napad, u prvom trenutku, zaustavile su vojska Republike
20 Srpske Krajine. I tada je došlo do međusobnih... uspostavljena je linija sudara,
21 borbe, i ta linija se cijelo vrijeme zadržavala i svakodnevne su nastavljeni
22 granatiranja s jedne i s druge strane. A sukob je obustavljen zahvaljujući
23 sporazumu - ne znam sad tačno kako se zove, da li je to Zagrebački sporazum -
24 sporazumom zaraćenih strana. Pod pokroviteljstvom UNPROFOR-a je održan sastanak
25 i tada je dogovoren obustava vatre na tom području i bilo je niz stvari koje su
26 tada dogovoreno: povlačenje Hrvatske vojske iz... sa zauzetih teritorija,
27 povratak stanovništva na te teritorije i tako dalje. Imalo je...

28

29

30

1 taj ugovor je imao niz drugih odredbi.

2 P: Šta se desilo sa ovim selima prema kojima je dejstvovala Hrvatska
3 vojska u operaciji «Maslenica 93»? Da li Vam je to poznato?

4 O: Nakon nekoliko mjeseci, znači, u četvrtom, petom mjesecu 1993. godine
5 i kasnije, stanovništvo koje je živjelo u tim naseljima povremeno je odlazilo u
6 ta naselja do svojih kuća. I to... Kasnije sam i ja odlazio u ta naselja,
7 nekada... Mogu da kažem da je bilo st... kuće i sva imovina su bile uništene,
8 zapaljeno. Tako da ta... te kuće nisu bile za stanovanje, a imovina je zbog
9 velikog broja rasutih ubojitih sredstava, što mina i granata neeksploziviranih,
10 također je bilo nesigurno za život. Čak je bilo i slučajeva, nesretnih slučajeva
11 stradavanja stanovništva civilnog kad je dolazilo u posjete svojim kućama.

12 P: Hvala. Hvala Vam. To srpsko stanovništvo koje je izbeglo sa tih
13 područja borbi kao izbeglice, kako se ponašalo u Benkovcu i drugim mestima?
14 Imate li o tome informaciju?

15 O: Dio stanovništva koji je izbjegao, dio srpskog stanovništva koji je
16 izbjegao iz ovih sela na... gore maloprije napomenutih, smjestio se u Benkovcu i
17 okolini, a dio je otišao prema Kninu, gdje je smještaj našao u Kninu i okolini.
18 Bili su smješteni i u tim naseljima oko Knina. Oni su bili nezadovoljni, bili su
19 buntovni, pretili su oružjem. S njima je bilo teško uspostaviti jedan normalan,
20 miran dijalog i za vid onoga šta su doživjeli i preživjeli. Oni su krivili snage
21 Ujedinjenih nacija za sve te događaje, kao i našu komandu u Benkovcu, vojnu
22 komandu, koja je povjerovala komandantima iz UNPROFOR-a da se povuku u kasarne i
23 da artiljerijsko oruđe stave pod dvostruke katance, ključeve. Bili su ljuti na
24 sve zbog toga što im se to dogodilo.

25 P: Da li je stanovništvo hrvatske nacionalnosti, dakle, domaći građani u
26 Benkovcu i u drugim područjima imalo problema vezano za ovu operaciju
27 «Maslenica»?

28 O: Pa, stanovništvo hrvatske nacionalnosti koje je ostalo živjeti u
29 okolini i u samom gradu Benkovcu, kao i, čuo sam kasnije, i u Kninu i

30

1 naseljima gdje su živjeli, u Vrpolju i u samom gradu Kninu, imalo je problema
2 zbog toga što su te izbjeglice srpske nacionalnosti dolazile do njihovih kuća,
3 tjerali ih vani, i oni su zauzimali te kuće i ulazili unutra da imaju gdje
4 živjeti. I u Benkovcu i u Obro... i u Kninu tada je ostalo vrlo malo pripadnika
5 milicije za održavanje javnog reda i mira i za rješavanje problema iz djelokruga
6 rada organa unutrašnjih poslova, jer su većinom bili zauzeti sa frontom, kako
7 sam već naveo, na području Pridrage i Novigrada. Prvenstveni zadatak je bio
8 odbrana teritorije, a manje smo se bazirali na unutrašnje stvari, jer smo
9 smatrali da je prvo potrebno odbraniti teritoriju, pa onda uvoditi red.

10 P: Da li ste sa postojećim snagama pokušali da rešite taj problem? I
11 kakav je odnos bio prema tim pojavama?

12 O: Sa tako malim snagama, a sa velikim problemima koji su se naglo
13 pojavili, bilo je teško raditi svoj posao. Naročito je bilo teško zbog toga što
14 smo tada zamoljeni bili i naređeno nam iz komande vojske Benkovca da pomognemo
15 organima vojne policije oko mobilizacije vojske. Morali smo odlaziti u sva sela,
16 mobilisati stanovništvo sposobno za vojsku da ide u vojsku, da se odaziva
17 pozivima. Imali smo problema oko smještaja te iz... tih izbjeglica. Granatiranja
18 u gradu su bila svakodnevna. Grad se tukao artiljerijom i višecjevnim bacačima
19 raketa.

20 Imali smo problema što je trebalo zaštititi hrvatsko stanovništvo koje
21 je živjelo na tom području da ne budu predmet osveta pojedinaca i nekih ljudi
22 koji su imali ko zna kakve namjere. Sve je to trebalo urediti. Pomagali osn... U
23 Benkovcu je za te zadatke osnovan krizni štab tada.

24

25

26

27

28

29

30

1 Oni su pomagali oko smještaja izbjeglica koje su bile smještane u školu,
2 osnovne škole i u vrtić i u druge javne institucije. Tada je... tada se javilo
3 Hrvata starih, većinom su to bili starije dobi, i oni su, vidjevši tu situaciju,
4 bojeći se za svoj život, tada izjasnili se da bi rado odselili iz Benkovca prema
5 Zadru, da im se pomogne oko iseljavanja. Tražili su preko Crvenog krsta da ise-
6 s područja Benkovca, da idu prema Zadru, gdje su živili mlađi članovi njihovih
7 familija. Tako da smo tada, Krizni štab je napravio popis, organizovao taj
8 konvoj.

9 I većina tog preostalog hrvatskog stanovništva je tada, iza te akcije
10 «Maslenica 93», iselilo sa područja opštine Benkovac. Ostao je manji broj
11 stanovnika hrvatske nacionalnosti. Ipak je nešto ostalo, ali manje je nego što
12 ih je bilo prije te akcije. I oni su sa konvojem odselili. I ja se sjećam tog
13 događaja, jer sam dao pratnju milicije da se prati konvoj da ne bi bilo nekih
14 pojedinaca koji bi mogli počiniti macakr na... masakr nad tim konvojem i to bi
15 bilo velikih problema. Dao sam veliku pratnju milicije koja ih je pratila do
16 granične tačke tamo negdje oko aerodroma Zemunik. I tada su oni prešli na drugu
17 stranu i ta je situacija oko njih tada završila.

18 P: U vezi s ovim poslednjim odgovorom, mogu li Vas pitati jedno pitanje?
19 Da li se za ovakvu situaciju može reći da je to vid nekog pritajenog
20 proterivanja? Da ste Vi proterali, da je milicija SAO... Republike Srpske
21 Krajine ili vlasti SAO Krajine proterala to stanovništvo?

22 O: Za ovakav vid rada i postupanja ni u kom slučaju se ne može reći da
23 je bio organizovan i da mu je bila krajnji cilj protjerivanje ovog stanovništva
24 sa područja opštine Benkovac. Čak smatram da smo mi na ovakav način pomogli tom
25 stanovništvu, jer bi sigurno neko od njih bio žrtva tih razbojnika i bandita
26 kojih ima u svakome društvu.

27
28
29
30

1 A kad je u pitanju rat, pojavi se i mnogo više, jer oslabe kontrole sistema
2 države za... onda oslabe i tada ti pojedinci imaju veću moć kretanja i slobodu
3 kretanja i ponašanja. Tako je bilo i u ovome ratu.

4 Siguran sam da sam među tim ljudima koji su odselili spasio nekoliko
5 života. I poduzeli smo sve mjere iako smo bili opterećeni mnogim poslovima,
6 stanjem na frontu gdje smo bili angažovani i drugim poslovima, ali smo iznašli
7 snaga i vremena da obavimo ovaj zadatak, da im pomognemo da prežive i da
8 kasnije, ako bude trebalo, da se vrate, što se i pokazalo tako.

9 P: Vi ste opisujući ovu situaciju sa... u vezi sa hrvatskom agresijom u
10 januaru 1993. godine, naveli kako ste postupali sa civilnom policijom. U toku
11 ovog postupka čuli smo i neka svedočenja, neke iskaze, i videli neka dokumenta
12 iz kojih bi se mogao izvesti zaključak da je Ministarstvo unutrašnjih poslova
13 Republike Srpske Krajine onemogućavalo rad civilne policije. Da li Vi imate o
14 tome saznanja? I da li to možete povezati sa ovom situacijom?

15 O: Izvještaji takvi, kako Vi navodite, ovo je prvi put da ja čujem za
16 takve izvještaje. Jer nikada, ni nakon obnove rada stanica civilne policije
17 UNPROFOR-a, nismo čuli takve izvještaje od njih. A vjerovatno, kad su oni
18 obnovili svoj rad, kad se smirilo stanje na tom području, oni su se... ponovo
19 oformili stanice i vratili se raditi, i nastavili smo sa starom praksom oko
20 dogovaranja i susretanja i sastančenja. Nikad nisam čuo takvo mišljenje o
21 onemogućavanju njima rada.

22 Jer sâm način... Sad ću Vam ispričati jednu situaciju u kojoj sam se
23 lično našao. Tada kad sam pomogao da se sačuvaju i da se zaštite pripadnici
24 civilne policije u Benkovcu 22. januara 1993. godine, kad su u hotelu bili

25

26

27

28

29

30

1 nekoliko dana dok nisu dobili naredbu da se povuku u bazu u Knin, tada se na
2 CNN-u pojavila vijest da je lokalni šef civilne policije uzeo za taoce
3 pripadnike Civilne policije UNPROFOR-a i da ih drži u hotelu. Ja ne znam ko je
4 plasirao tu vijest, iz kojih namjera i šta je bio cilj te vijesti, ali znam da
5 je ubrzo, drugi-treći dan nakon toga, u Benkovac došao Cedric Thornberry, koji
6 je u to vrijeme bio visoki funkcioner UNPROFOR-a u Jugoslaviji, i da se lično
7 uvjerio u stanje sa razgovo... u razgovoru sa pripadnicima civilne policije, da
8 nisu bili taoци, da su bili samo zaštićeni i da su mi umnogome zahvalni na tom
9 postupku. A većina tih pripadnika CIVILPOL-a /sic/ se nakon odlaska u Knin i
10 ponovno uspostave stanica, svojih stanica policije CIVILPOL-a /sic/, ponovo
11 vratila u Benkovac i nastavili su raditi u njemu do isteka mandata.

12 P: Do kada ste Vi bili u stanici javne... u stanici milicije u Benkovcu?

13 O: Ja sam u Stanici javne bezbednosti Benkovac radio do 1. maja 1994.
14 godine.

15 P: Gde ste nakon toga otišli?

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 P: Da li Vam je poznato kad je gospodin Martić postao predsednik
19 Republike Srpske Krajine?

20 O: Pa, gospodin Martić je postao predsjednik Republike Srpske Krajine
21 u... mislim, kol'ko se sad sjećam, u četvrtom mjesecu 1994. godine.

22 P: Vi ste u to vreme, rekoste, bili u Stanici javne bezbednosti u Kninu.

23 Da li Vam je poznato nešto o tome kakav je stav bio gospodina Martića, kao

24

25

26

27

28

29

30

1 predsjednika republike, prema krivičnim delima i njihovim počiniocima?

2 O: Pa, ja se sjećam, u stalnim kontaktima sa gospodinom Martićem, kad bi
3 se tako dogodilo da se susretnemo ili nađemo na bilo kakvim skupovima i u
4 razgovorima o radu milicije, a naročito kad bi se to... to se odnosilo na
5 proslave Dana milicije u Krajini koji je bio 04.07. ili 05.07. 05.07. je bio kao
6 Dan bezbednosti i Dan milicije Krajine, on je tada se obraćao se pripadnicima
7 MUP-a i građanima čestitajući taj dan, i uvijek je tražio da radimo po zakonu,
8 da... da postupamo po zakonu i da radimo na što uspješnijem usavršavanju tog
9 rada i da imamo što veće rezultate rada. Ne samo da je deklarativno se
10 izjašnjavao tako, davajući nam svaku podršku i... nego je čak i u nekim
11 praktičnim primjerima pokazao da tako i misli.

12 Sjećam se događaja, ne mogu da tačno odredim datum, a znam da je to bilo
13 poslije akcije «Maslenica 93», da je Martić tada naredio da se pohapse počinioci
14 teških krivičnih djela, prvenstveno misleći na ubistva, koji su bili tada
15 procesuirani, ali iz kojekakvih razloga nisu zadržani u pritvoru, nego su bili
16 pušteni na slobodu. Tako pojavljivanje i boravak takvih ljudi na slobodi je
17 izazivao zgražanje kod poštenog naroda Krajine. I oni su tražili da se takva
18 lica izoliraju i da se stave na mjesta gdje tamo i pripadaju, ali su uvijek
19 pravosudni organi prema tome, iz objektivnih i subjektivnih razloga, odnosili su
20 se malo inre... inrentno /sic/ i nisu izvršavali taj zadatak. I onda je bio
21 prinuđen gospodin Martić da donese takvu naredbu. I sjećam se da smo i mi na
22 području, ja sam tada bio u području opštine Benkovac, da smo tada hapsili takva
23 lica i bilo je određeno da se vode u... u Zapadnu Slavoniju na izdržavanje... u
24 Staru Gradišku kod Okučana.

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Da li Vam nešto znači Bino Sameer?

2 O: Bino Sameer. Sjećam se tog imena. On je bio... on je po narodnosti
3 Jordanac. Bio je šef policije na aerodromu u Amanu. Mislim da je to glavni grad
4 Jordana. I on je bio šef policije CIVILPOL-a, /sic/ Sektora jug. I odmah po
5 dolasku... Ja mislim čak da je bio prvi on šef civilne policije Sektora jug.
6 Sjećam se i lika njegovog i svega.

7 P: Da li Vam je poznato da je Civilna policija Ujedinjenih nacija
8 sačinjavala izvještaje i slala ih svojim pretpostavljenim komandama?

9 O: Pa, nije mi poznato da... nit' sam ikad vidio takve izvještaje, ali
10 sigurno da su činili za vid prirode svog posla da su sačinjavali izvještaje i
11 izvještavali svoju komandu. Nikad nisam te izvještaje vidio njihove, od njih,
12 i... ali je bilo normalno da oni prave izvještaje i šalju ih svojoj komandi.

13 P: Molio bih da na monitoru pogledamo ovaj dokaz broj 732.

14 To je izvještaj Sektora jug civilne policije od 29. maja 1992. godine.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Oprostite, nisam stavio predlog da se ova karta sa
16 ubeleženim mestima uvede kao dokaz Odbrane, ali čini mi se da su se sad ove
17 oznake izgubile. Je l' jesu?

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pa, pošto ste rekli da ćete se
19 vratiti na ovu kartu...

20 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, to je moj propust. Molio bih da se ta
21 karta, ako su u elektronskom sistemu ostale oznake, da se ona uvede kao dokaz.
22 Dobivam potvrdu da jeste. Molim Vas da se uvede kao dokaz Odbrane.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Karta sa oznakama koje sadrži...

24 [Raspravno vijeće i tajnik se savjetuju]

25 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Označena karta je uvrštena u spis.

26

27

28

29

30

1 Molim da joj se dodijeli broj.

2 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, to će postati dokazni predmet
3 broj 892.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

5 Gospodine Milovančeviću, da li želite da počnete sa ovim dokumentom
6 upravo kao što se pojavio na ekranu ili želite da... ili ga tu stavljate da bude
7 spreman za Vašu narednu sjednicu.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Za nakon pauze, jeste, molim Vas. Mislim da je sad
9 momenat za pauzu. Hvala.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li je prikladno vrijeme? Hvala
11 Vam.

12 Sada ćemo imati kratku pauzu i vratiti se u 12.30h.

13 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

14 ... Početak pauze u 12.00h

15 ... Sjednica nastavljena u 12.32h

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

17 Izvolite sjesti.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, imate riječ.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

20 P: Gospodine svedoče, pre nego što pređemo na ovaj dokument koji je na
21 monitoru, propustio sam nešto da Vas pitam vezano za operaciju «Maslenica»,
22 odnosno za taj period januar i nekoliko narednih meseci 1993. To je sledeće. Da
23 li Vam je... da li Vama nešto znači ime Arkan?

24 O: Arkan je za sve stanovnike bivše Jugoslavije poznato ime i radi se o
25 čovjeku Željku Ražnjatoviću zvanom Arkan.

26 Što se tiče situacije oko Benkovca, ja se sjećam da je Arkan tada u to
27 vrijeme agresije i «Maslenica 93» bio u Benkovcu, gdje je vodio oružja... dio
28 oružanih formacija i da je on tu bio na tom dijelu fronta.

29 P: Da li Vam je poznato pod čijom komandom je on bio?

30

1 O: Neposredno po izbijanju ratnih sukoba, znači, iza 22. januara 1993.
2 godine, nekoliko dana, ne mogu sad tačno da se sjetim kol'ko je dana prošlo, ali
3 bilo je tu pet-šes' dana iza sukoba, na područje opštine Benkovac došao je Arkan
4 sa svojom jedinicom. Ne mogu sada precizno reći kol'ka je ta jedinica bila, ali
5 bila je negdje jačine... negdje oko...

6 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ali, pitanje je bilo konkretno.
7 Da li znate pod čijom je on bio komandom? Molim Vas odgovorite na to pitanje,
8 gospodine svjedoče. Hvala Vam.

9 SVJEDOK: Časni Sude, mislio sam dati veće obrazloženje, ali ako je tako,
10 onda mogu da kažem da je, kol'ko sam viđao Arkana u to vrijeme, da je on bio pod
11 komandom Vojske Republike Srpske Krajine.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam.

13 P: Koliko dugo je on ostao u Benkovcu? Da li do kraja tog...

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak, gospodine
15 Milovančeviću. Mislio sam da ste rekli pod čijom komandom. Ja sam siguran da
16 tražite da čujete ime osobe, a reći da je on pod komandom JNA nije odgovor.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, suština mog pitanja je bila da li je čovek
18 bio pod nečijom komandom ili ne. Dakle, mene je taj deo interesovao. Dakle,
19 uopšte nisam išao na to da mi se kaže ime osobe ili oficira pod čijom je
20 komandom bio. Svedok je odgovorio da se nalazio pod komandom Vojske Republike
21 Srpske Krajine i meni je taj odgovor dovoljan. Zato nisam insistirao dalje,
22 ukoliko Vi prihvatate ono što dajem kao objašnjenje.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nastavite, gospodine Milovančeviću.

24 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Prije nego što nastavi, mogu li
25 da postavim sljedeće pitanje, jer me zanima da znam.

26

27

28

29

30

1 Da li znate koji oficir vojske je bio njegov komandant, znači, koji
2 konkretni oficir? Jer ja bih voljela to da znam. Ako možete da kažete recite,
3 ako ne, onda kažite da ne znate. Važno je i htjela bih da znam i to je u
4 službi... u funkciji ovoga suđenja.

5 SVJEDOK: U to vrijeme sam boravio u nekoliko navrata u komandi vojske, i
6 za vid mjesta radnog kojeg sam tada obavljao, i vidio sam gospodina Ražnjatovića
7 gdje sudjeluje u razgovorima kod oficira. I znam da je on i jedinica sudjelovali
8 su u akcijama, a zadatke je dobivao od komande vojske garnizona u Benkovcu. U to
9 vrijeme, komandant vojske u Benkovcu, Vojske Republike Srpske Krajine, je bio
10 potpukovnik Bogunović.

11 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li onda kažete da je Arkan
12 bio pod njegovom komandom? Da li bi Vijeće trebalo to da zaključi?

13 SVJEDOK: Časni Sude, potpukovnik Bogunović je bio tada komandant kasarne
14 i vojske na tom području. On je primao, dok sam ja bio prisutan, zadatke od...
15 Arkan je primao zadatke od potpukovnika. Detalje tih razgovora i naređenja ne
16 znam, jer to nije potpadalo pod moju nadležnost, nit' sam ja bio u funkciji
17 kontrole vojske ni Arkana. Ali, kol'ko znam, da Arkan sa svojim jedinicama
18 sadejstvovao sa Vojskom Republike Srpske Krajine i da je zadatke izdavao
19 potpukovnik Bogunović.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine svjedoče.
21 Ako mogu da iznesem jednu primjedbu.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ponekad je na ovakvom suđenju ono što je manje rečeno zapravo više za... više za
2 Sud. Znači, ponekad je jedna rečenica dovoljna, i ako možete da odgovorite u
3 jednoj rečenici, neću da ograničim ono što govorite. Ali, htjela sam da to uđe u
4 zapisnik. Hvala Vam.

5 Hvala i Vama, gospodine Milovančeviću.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

7 P: Da li je pomenuti Arkan ostao do kraja borbenih dejstava na području
8 Benkovca?

9 O: Arkan nije ostao do kraja borbenih dejstava u Benkovcu, jer on je
10 bio...

11 Da malo objasnim, da bi imali bolji uvid u situaciju. Po dolasku u
12 Benkovac, Arkan je došao u hotel i zatražio da se hotel u Benkovcu isprazni,
13 gdje će on... gdje je on odredio smjestiti svoje ljude, svoj štab i logistiku. U
14 to vrijeme, misija Civilne policije UNPROFOR-a odlazila je, po naredbi svoje
15 komande, u sjedište u Knin. A u hotelu, pored ostalih, boravio sam ja, jer sam
16 tu stanovao, i još jedan čovjek koji se bavio političkim radom, pokojni Boro,
17 Boro... ne mogu se sad sjetiti prezime na brzinu. Nas dva smo inače redovno
18 stanovali u hotelu. Arkan je tada tražio da i mi napustimo hotel, želeći da bude
19 sam. Kako nisam imao gdje stanovati, jer nisam s tog područja, nije bilo
20 stanova, odmah sam zvao gospodina Martića u Knin da tu uredi stanje između
21 Arkana i mene. On je tražio telefonom dolje da se ja ostanem u hotelu i da me
22 nema razloga da se ja napuštam hotel, jer nemam gdje stanovati i raditi;
23 automatski moram tu biti.

24

25

26

27

28

29

30

1 Nakon tog razgovora, Arkan je pristao da ja budem tu u hotelu, i cijelo vreme
2 dok je on boravio u Benkovcu, i ja sam stanovao u hotelu, dolazeći kad sam bio
3 slobodan, normalno, zavisno o situaciji. Sjećam se... sjećam se trenutka kad...

4 P: Mogu li Vas prekinuti, gospodine svedoče? Dali ste vrlo opširan
5 odgovor. Kako do... Da li je do kraja borbenih dejstava bio Arkan? I to nam
6 kratko objasnite, samo što kraće možete, molim Vas.

7 O: To sam taman mislio reći. Nije bio do kraja borbenih dejstava i ne
8 znam kol'ko je od svog dol... od njegovog dolaska prošlo, ja mislim jedno
9 petnaestak dana, i tada je donešena odluka da se Arkan, ovaj, napusti područje
10 opštine Benkovac, zajedno sa svojim ljudstvom koje je doveo sa sobom. Ja se...

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislim da je to dovoljno. Hvala Vam,
12 odgovorili ste na pitanje.

13 G. MILOVANČEVIĆ:

14 P: Samo nam kratko recite ko je doneo tu odluku i zbog čega?

15 O: Kako je vrijeme odmicalo, Arkanov boravak u Benkovcu svodio se na to
16 da je on sa svojim ljudima počeo uvoditi reda u unutrašnje stanje u gradu, što
17 nije bio njegov posao, a sve manje su išli na izvršenje borbenih zadataka na
18 front. Zbog toga...

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ko je izdao naređenje?

20 SVJEDOK: Tog dana sam bio u hotelu. Negdje u 12.00 sati, emitovao se
21 dnevnik Televizije Knin. Prva vijest na dnevniku je bila saopštenje u kom se
22 govorilo da je komandant vojske Mile Novaković i ministar unutrašnjih poslova
23 Milan Martić donijeli naredbu da se Željko Ražnjatović Arkan sa svojim
24 jedinicama mora napustiti područje Krajine i da odluka stupa na snagu odmah. I
25 ubrzo nakon te odluke, Arkan sa svojom jedinicom je napustio Krajinu.

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ:

2 P: Hvala Vam. Vratićemo se sada na ovaj dokument koji smo pre pauze
3 postavili na monitor. Radi se o dokumentu Sektora jug Civilne policije
4 Ujedinjenih nacija. Da li iz ovog dokumenta vidite ko sačinjava ovaj dokument?
5 Da li se to može videti sa... iz ove prve strane?

6 O: Može. Iz ovoga je vidljivo da ovaj izvještaj sačinjava Štab civilne
7 policije Sektora jug i šalje ga komandantu snaga Nambiaru.

8 P: Da li iz ovog uvodnog dela možete pročitati...

9 PREVODITELJ: Mikrofon za gospodina Milovančevića.

10 P: Da li u uvodnom delu možete pročitati ko sačinjava - piše ovde, ima
11 rubrika «šalje» - ko je pošiljalac?

12 O: Pa, iz ovoga je vidljivo da je pošiljalac Bino Sameer, civilna
13 policija, komandant, znači, CIVILPOL-a /sic/ Sektora jug, u to vrijeme.

14 P: Da li je to osoba koju Vi poznajete ili ste je poznavali?

15 O: Da, to je osoba koju sam ja poznavao. Sad bih je prepoznao.

16 P: Već ste jednom rekli šta je bio taj čovek. Još nam jednom ponovite.
17 Bino Sameer je bio ko?

18 O: Iz razgovora koji smo vodili, znam da je bio prije dolaska u ovu
19 misiju, bio je šef policije na aerodromu u Amanu u Jordanu.

20 P: Svedoče, mislio sam na funkciju koju je obavljao na teritoriji pod
21 zaštitom Ujedinjenih nacija. Dakle...

22 O: Bio je šef Civilne policije Sektora jug UNPROFOR-a.

23 P: Hvala Vam. Molim da pogledamo stranu 2, na B/H/S-u, ovog dokumenta.
24 To je na engleskom takođe u prevodu strana 2. U ovom pasusu koji se nalazi pred
25 Vama postoji naslov «Proterivanje Hrvata». Da li nam možete pročitati ovaj
26 pasus, svedoče? Zamolio bih Vas.

27 O: «Pripadnici civilne policije učinili su sve što je u njihovoj moći da
28 obezbede bezbednost u Sektoru jug na području pod zaštitom Ujedinjenih nacija.

29

30

1 Na osnovu svih izvještaja upućenih kancelarijama civilne policije, sprovode se
2 istrage koje se uspješno rješavaju u cilju uspostavljanja reda i poverenja među
3 snagama UNPROFOR-a. Uprkos pokušajima civilne policije da osigura bezbednost
4 stanovništva, lokalni pripadnici milicije i dalje ometaju i plaše narod. Lokalno
5 stanovništvo odbija da podeli informacije s pripadnicima UNPROFOR-a, plašeći se
6 moguće odmazde pripadnika lokalne milicije.»

7 P: Svedoče, ovo je izvještaj od 29. maja 1992. godine. Vi ste tada bili
8 na području u Benkovcu. Da li ovaj izvještaj odgovara stanju na Vašem području?

9 O: U vrijeme pravljenja ovog izvještaja, ja sam bio u Benkovcu. U to
10 vrijeme kad je izvještaj sačinjen, znači, 29.5., tek tada je i počela se
11 razvijati funkcija i uloga misije CIVILPOL-a /sic/ UNPROFOR-a. Iz ovoga je
12 izvještaja vidljivo, evo, ovdje čitam da oni imaju 11 vozila na raspolaganju i
13 120 pripadnika u sedam policijskih stanica. Mislim, taj broj pripadnika i
14 vozila, toliki teren Sektora jug da pokriju, da je vrlo mali, i ovo je tek
15 početak. Ne znam, stvarno mi ovaj izvještaj ne liči na prikazivanje objektivnog
16 stanja za to vrijeme kad je on pisan.

17 P: Hvala Vam. Ovdje me interesuje ova rečenica: «Uprkos pokušajima
18 civilne policije da osigura bezbednost stanovništva, lokalni pripadnici milicije
19 i dalje ometaju i plaše narod.»

20 Šta možete reći za takvu rečenicu u izvještaju?

21 O: Pa, ne znam kol'ko civilna policija mogla je osigurati bezbednost
22 stanovništva. Misli se vjerovatno na CIVILPOL /sic/ UNPROFOR-a. Na ovoliki broj
23 pripadnika, 'voliko vozila na toliko mjesta i sela da su oni mogli osigurati,

24

25

26

27

28

29

30

1 a da je sa druge strane civilna milicija Republike Srpske Krajine ometala rad i
2 plašila narod... Ne znam. I kad smo se susretali, šta nismo... Ne znam zbog čega
3 nije on prezentovao ovakav problem prema nama, da vidimo koji su to konkretno
4 slučajeви, kojeg dana, u kojem mjestu, šta se dešavalo, na koji način su
5 pripadnici milicije Republike Srpske Krajine plašili lokalno stanovništvo i
6 protjerali ga. Mislim da bi taj problem rješavali. I ovo je tek početak. Ja ne
7 znam. Čudi me ovaj izvještaj.

8 P: Molim Vas da pogledamo stranu 3 ovog dokumenta na B/H/S-u. Tu se sada
9 nalazi jedan spisak izveštaja o incidentima. Interesuje me navod koji se odnosi
10 na Benkovac 24. maj te 1992. godine, za područje Obrovca i ovaj sledeći
11 izveštaj, dakle, tri poslednja izveštaja. Možete li pogledati i navesti... i
12 reći nam da li Vi imate saznanja o ovome što se dešavalo?

13 O: «Dana 24. maja, od 15.30h do 19.30 sati, na grad su ispaljene granate
14 i 12 raketa. Jedna žena je povređena i odvezena u bolnicu. Oštećena je jedna
15 zgrada.»

16 P: Šta kaže u izveštaju gde se to desilo?

17 O: Pa, ovde izvještaj govori o samome gradu. Na sam grad Benkovac u tom
18 vremenskom periodu da su padale granate i rakete.

19 P: Šta kaže ovaj izveštaj...

20 PREVODITELJ: Mikrofon za gospodina Milovančevića.

21 P: Šta kaže ovaj izveštaj za taj datum u pogledu Obrovca?

22 O: «Dana 24. maja, oko 07.30h, na grad su ispaljene granate i 12 raketa.
23 Kuće su samo neznatno oštećene. Nije bilo povređenih.»

24 P: Interesuje me da li ovi podaci, koji se odnose na granatiranje,
25 predstavljaju činjenice koje su bliske onome što Vi znate?

26 O: Pa, predstavljaju. I ovi su opisani događaji su istiniti.

27

28

29

30

1 Vjerovatno sada ne mogu da kažem da se sjećam tačno tog dana, to, to i to. Ali,
2 takvi događaji su se događali u to vrijeme, da je bilo granatiranja. I ovo su
3 izvještaji sa terena. Znači, komanda štaba Sektora jug prima izvještaj od
4 policijske stanice CIVILPOL-a /sic/ Benkovac i stanice CIVILPOL-a /sic/ Obrovac.

5 P: U ovom izveštaju, na istoj ovoj strani, nalazi se još čitav niz
6 izveštaja koji govore da je... šta se dešavalo u Benkovcu, Obrovcu u pogledu
7 konkretnih krivičnih dela, čak o ubistvu dvoje ljudi u Žitniću, o dešavanjima na
8 području Benkovca. Odakle Civilna policija Ujedinjenih nacija može imati podatke
9 o ovim događajima? Kako su oni mogli za njih saznati? Možete li nam reći?

10 O: Pa, civilna policija je podatke o ovim događajima mogla dobiti na dva
11 načina; prijavom od oštećenih ili od trećih lica. Znači, da su se direktno
12 prijave odnosile prem... podnosile prema njima ili su se prijave podnosile
13 stanici milicije u Benkovcu. A onda smo mi, po sistemu automatizma,
14 obavještavali njih o incidentima jer je takav bio dogovor.

15 P: Hvala Vam. Molio bih da pogledamo stranu 4 na B/H/S-u. To je
16 poslednja strana ovog dokumenta. Ovde se izveštaj odnosi na stanicu Knin. Da li
17 nam možete pročitati ovaj izveštaj, molim Vas?

18 Možda će biti kraće da pročitam izveštaj, pa će te mi Vi reći da li se
19 to nalazi u tekstu koji će se pojaviti pred Vama. Kaže: «Stanica Knin. Dana 28.
20 maja, oko 17.00 časova, policijski posmatrači iz Knina otišli su u selo
21 Potkonje, u kome živi 60 do 70 Hrvata, kako bi izvršili istragu. Po njihovom
22 odlasku iz sela, pripadnici lokalne milicije vratili su se u isto selo i počeli
23 da uznemiravaju ljude koji su razgovarali sa posmatračima civilne policije i
24 naredili su im da se 29. maja jave u lokalnu stanicu policije.

25

26

27

28

29

30

1 Jedan od njih, Slavko Maričić, koga je ispitivala milicija, kasnije je
2 nazvao stanicu Civilne policije Ujedinjenih nacija u Kninu.»

3 Ovaj iz... Da li se to nalazi sada pred Vama na tek...

4 O: Nalazi se. Nalazi.

5 P: ...na monitoru. Svedoče, gde se nalazi ovo selo Potkonje?

6 O: Ovo selo Potkonje nalazi se u blizini Knina, koje...

7 P: Hvala Vam, dovoljno je.

8 Da li je to selo o kome ste Vi govorili kada ste pričali o akciji
9 razoružavanja, odnosno oduzimanja ilegalno posedovanih automatskih pušaka?
10 Odgovarali ste na moje pitanje o tome. Sećate li se toga?

11 O: Ma, da. Sjećam se. To je selo o kojem sam ja juče i prvi dan
12 svjedočio u toku... gdje smo išli u razoružavanje u petom mjesecu 1991. godine.
13 A...

14 P: U ovome izveštaju se navodi da su policijski posmatrači Civilne
15 policije Ujedinjenih nacija sprovodili u selu istragu. Da li je moguće da
16 civilni posmatrači Ujedinjenih nacija samostalno sprovode istragu?

17 O: Pa, nije bio običaj da civilna policija samostalno vrši istrage.
18 Dogovor je bio, ne postoji slučaj ukoliko nije prijavljen civilnoj miliciji i
19 da, miliciji RSK, jer takav je naš bio dogovor. Oni su nas obavještavali ili
20 oštećeni. A meni je malo čudno da ovde civilna policija sprovodi istragu.

21 A i još mi je čudnije što se ovde spominje ime Slavka Maričića, kojega
22 lično poznam još od mog dolaska, od 1990. godine.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I taj je čovjek, ja mislim da se spominjao... Hm, vidite nisam se ni sjetio tih
2 podataka, ali on je bio predsjednik HDZ-a u selu Potkonje 1990. godine. Taj
3 čovjek, ja mislim da se on u izvještajima spominjao kao čovjek koji je... preko
4 koga je išlo naoružavanje hrvatskog stanovništva sela Potkonje. A malo dok sam
5 se o njemu raspitivao kad sam bio na radu i službi u Kninu, čuo sam i postojala
6 je jedna krivična prijava protiv njega. Mislim da je on radio u
7 elektrodistribuciji u Kninu i da je tada bio krivično prijavljivan zbog
8 umještavanja...

9 P: Hvala Vam, dovoljno je. Svjedoče, dovoljno je. Dali ste jedan
10 detaljan odgovor.

11 Molio bih sada da na monitoru pogledamo jedan drugi dokument. Radi se o
12 *exhibitu* 726. To je izveštaj UNCIVPOL-a koji se odnosi na avgust 1992. godine do
13 maja 1993. godine. Izveštaj nosi datum 27. jul 1993. godine.

14 Pred Vama se sada nalazi naslovna strana ovog dokumenta koji sam
15 pomenuo, 27. jula. Da li nam možete pročitati ko šalje, ko sastavlja ovaj
16 dokument?

17 O: Ovaj dokument, ovde piše da sastavlja John McElligott.

18 P: Kakva je njegova funkcija? Možete li pročitati?

19 O: Ovde piše da je on zamenik poverenika.

20 P: Hvala Vam. Naslov dokumenta je podvučen. Možete li nam reći šta piše,
21 kako se zove naslov?

22 O: Naslov «Zločini počinjeni nad Hrvatima u Sektoru jug.»

23 P: Malo da podignemo samo tekst ovoga dokumenta. Hvala Vam. U prvom
24 pasusu u poslednjoj rečenici piše da su muškarci u vojnim ili policijskim
25 uniformama osumnjičeni za 120 od 497 počinjenih zločina.

26

27

28

29

30

1 Da li je Vama ikada prezentovan ovakav izvještaj?

2 O: Nikada ja ovakav ili sličan ovaj izvještaj nisam vidio od avgusta
3 1992. godine do 31. maja. Za ovaj period, znači, negdje devet mjeseci nisam
4 vidio ni... nisam ga nikad vidio.

5 P: Molio bih da ost... da okrenemo stranu...

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinite... Oprostite.

7 G. MILOVANČEVIĆ:

8 P: Molio bih da okrenemo stranu 4 na B/H/S-u. Ona nosi naslov 1. juni
9 1993. godine. Oznaka je «UNCVIPOL Sektor jug». I predstavlja tabelu koja sadrži
10 29 tačaka, sa oznakom, kako ovde stoji, zločina počinjenih nad Hrvatima od
11 avgusta 1992. godine do maja 1993. godine. Vi sada vidite pred sobom ovu tabelu.
12 Ako možemo da... samo da ovu listu s ovim tekstom vertikalnim da vidimo celu,
13 dakle, da sadrži svih 29 stavki. Ipak ćemo morati u gro-planu, oprostite.

14 Možete li pogledati malo ovu listu? Tu su navedena inkriminacije,
15 odnosno zločini, kako se u izvještaju kaže. Da li Vam ovi podaci nešto govore?

16 O: Pa, iz ovog izvještaja je vidljivo da je on pravljen za prethodni
17 period od devet mjeseci. Vidljivo... Malo je čudno šta se i u njegov naslov...
18 šta je on pravljen izvještaj o krivičnim djelima počinjenim nad Hrvatima. A
19 mislim da osim Hrvata na tom području živjeli su i ostali ljudi, da su to...
20 bilo Srba i još neki' narodnosti, da se mogao, ako se pravio izvještaj, mogao se
21 zbirni napraviti nad stanovništvom određenog područja. Da li je to Sektor jug
22 il' neki drugi dio, od vremena tog do tog. A ne znam ko pravi izvještaje 'vake,
23 samo Hrvati da su oštećeni, kao da Srbi nisu.

24 Evo ovdje, prva točka je palež. Za period devet mjeseci govori se o 48
25 paljevina ili objekata; ne znam.

26

27

28

29

30

1 A, kad sam maloprije govorio odakle... od akcije «Maslenica 93», tada možemo
2 reći da je zapaljeno... zapaljeno, pa u onim selima sigurno preko 700, 800
3 stambenih objekata Srba, koji' u ovom izvještaju nema nigdje. A ovi' 48 za devet
4 mjeseci je navedeno. Znači, negdje 700-800 srpskih objekata, samo u toj
5 agresiji, da ne kažem u nekim drugim akcijama, nema, uopšte nije navedeno. Ne
6 znam šta se mislilo ovde o napad, napad na stanovništvo, devet, valjda...

7 Prasnja, razaranja, protjerivanja pet. Ne znam kako je to donosio se
8 sud. Šta je protjerivanje? Mislím, uz ovaj dokument trebalo bi da bude još niz
9 drugih dokumenata, koji bi pojašnjavali slučajeve, gdje bi se konkretno moglo.

10 Evo, ovde vidim... da, nelegalni prelaz granice pod brojem 11. Ne vidim
11 nijedan cijelo vreme.

12 Ja ću Vam samo navesti period kad sam ja bio tamo, radio u Benkovcu. U
13 periodu između završetka prvog dijela sukoba, znači dolazak UNPROFOR-a, šesti
14 mjesec 1992. godine do akcije «Maslenica» do 22.01.1993. godine, sjećam se da je
15 na područje tada zone odgovornosti koje sam ja imao, izvršeno 13 prelazaka,
16 ilegalnih prelazaka granice od strane Hrvata, koji su došli na naše područje.
17 Nešto bilo je vojnika koji su zalutali, a većinom domaćeg stanovništva koje je
18 prethodno živjelo, hrvatske nacionalnosti, koje je prethodno živjelo na tom
19 području, pa je otišlo u Hrvatsku, pa se u toku tog primirja dolazilo je na
20 područje Benkovca. 13 prelaza takvih je bilo. I svih 13 tih građana vraćeno je u
21 Hrvatsku, živi i zdravi. Normalno, to prelazak vraćanje vršen je u suradnji sa
22 CIVILPOL-om /sic/. Ja bih volio da Vi ovde imate sad dio dokumentacije o radu
23 CIVILPOL-a /sic/ Benkovca, o tim prelazima.

24

25

26

27

28

29

30

1 A sjećam se samo jednog slučaja. Jedan slučaj je bio kad je čovjek
2 srpske nacionalnosti, vozeći se nekim lošim putem, zaprežno vozilo, zalutao u
3 minsko polje. Došlo je do eksplozije koja mu je ubila konja. Ne znam da li je
4 tada i žena mu poginula. On je uglavnom bio živ i odveden je... odveden je u
5 Zadar. I mi smo tada preko civilne policije intervenisali da vidimo šta se
6 događa s njim. Jer njegova je familija...

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak, molim Vas. Gospodine
8 Milovančeviću, da li vidite ovo na ekranu, i iznad toga? Još uvijek jedan
9 odgovor... odgovor na samo jedno pitanje. Ja sad nisam baš sasvim siguran da ste
10 Vi, postavljajući pitanje, željeli da čujete cijelu ovu priču, pa bih Vas
11 zamolio da kontrolišete svjedoka.

12 Vaša je odgovornost da budete sigurni da Vaš svjedok odgovara na Vaša
13 pitanja onako kako Vi ih postavljate, koncizno i vrlo sažeto.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja vodim računa o tome. Smatrao sam da je
15 potrebno da svedok...

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne vidim ja taj pokušaj.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Dopustite da svedok završi samo ovaj deo.

18 P: Svedoče, molim Vas, šta se desilo sa...

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja isto tako želim da on dovrši, ali
20 Vi ga morate kontrolisati. Morate ga voditi tamo gdje hoćete, odnosno u pravcu u
21 kojem želite da ide, a ne da ga puštate da priča bez Vaše kontrole. Morate da
22 on... raditi tako da on ispriča svoju priču pod Vašom kontrolom.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Da. Hvala, časni Sude.

24 P: Svedoče, objasnili ste da je...

25 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančević.

26

27

28

29

30

1 P: ...da je u periodu od juna do kraja 1992. godine bilo 13 prelazaka sa
2 hrvatske na Vašu stranu, a govorili ste i o jednom prelasku sa... sa... čoveka,
3 osobe srpske nacionalnosti, na hrvatsku stranu. Počeli ste da govorite šta je
4 bilo sa tim čovekom. Samo nam u kratkoj rečenici recite šta je bilo sa njim. Je
5 l' vraćen on?

6 O: Vraćeno je njegovo tijelo sa obrazloženjem da se objesio u zatvoru u
7 Zadru. I kad smo vršili autopsiju u bolnici u Kninu, autopsiji je prisustvovao i
8 pripadnici CIVILPOL-a /sic/ UNPROFOR-a, kao i... doveli su nekoga vojnog
9 doktora. I tada je utvrđeno da je smrt nastupila zbog krvarenja u plućima koja
10 su nastupilo zbog probijanja pluća od rebara. Znači, bio je upotreba fizičke
11 snage, tučen i da se ugušio zbog toga, ne samoubistvo.

12 P: Vi ste ovim hteli da pokažete da je bilo prelazaka - pretpostavljam
13 da je to bilo Vaše objašnjenje - prelazaka granice, nelegalnih prelazaka, o
14 kojima se govori u tački 11 ovog izveštaja.

15 Izveštaj ne pominje nijedan od ovih slučajeva. Je l' tako?

16 O: Pa, ne pominje nijedan od ovih slučajeva i nema ga nigdje. Zato,
17 kažem, te brojke... da je... ovaj izvještaj je relativan.

18 P: Još nešto. U ovom izveštaju se pominje da su počinioci ovih događanja
19 muškarci u vojnim i policijskim uniformama osumnjičeni u 120 slučajeva. Da li...
20 Šta znači to da neko ima vojnu ili policijsku uniformu kao počinilac, za Vas?

21 O: Pa, u to vrijeme, svi sposobni... vojno sposobni muškarci su hodali u
22 uniformama; da li su bile vojne, koje su se koristile u prvom dijelu rata do
23
24
25
26
27
28
29
30

1 šestog mjeseca 1992. godine, ili su bile policijske. Haj' možemo reći, na našem
2 području tada, bilo je mnogo izbjeglog stanovništva, veliki broj izbjeglica, i
3 koji su... bili su bez imovine, bez prave garderobe, pa su posuđivali i dobivali
4 razne uniforme drugih formacija i tako da se... oni su nosili te uniforme i za
5 vid neimaštine, a ne što su željeli.

6 P: Hvala Vam. Da li činjenica da se u izveštaju kaže da su počinioci
7 bili u vojnoj...

8 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo jedan trenutak. Žao mi je
9 što intervenišem, ali Vi ste rekli da su vojno sposobni ljudi hodali u
10 uniformama, da su oni bili u stvari civili, pripadnici civilnog stanovništva. Da
11 li to kažete?

12 SVJEDOK: Časni Sude, gospođo sudija, kad sam... kad govorim o tom
13 periodu u vremenu, svi vojno sposobni muškarci su bili vojno angažovani,
14 mobilisani. A uniforme nisu nekada nosili odgovarajuće formacije. Vojnik nije
15 uvijek nosio vojnu uniformu, jer znao je dobiti uniformu od nekoga policijsku,
16 pa je obući. Iako smo mi nastojali u vreme primirja da niko ne smije nositi
17 oružje i uniforme.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, shvatila sam.

19 G. MILOVANČEVIĆ:

20 P: Da li...

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dopustite da ja sada pokušam da
22 shvatim. Znači, ti ljudi u uniformama su mogli biti i vojnici, kao što je
23 navedeno u izvještaju, a mogli su da budu i civili koji su bili unovačeni u
24 vojsku. Na osnovu ovoga što ste Vi rekli prvo sad, znači da nekada pripadnici
25 jedinice nisu imali prave uniforme, a onda ste rekli da su svi vojno sposobni
26 ljudi na neki način bili uključeni u vojsku, mobilisani ili ne. Znači, vrlo je
27 lako moglo da se radilo o civilnim ljudima koji su bili vezani za vojsku,

28

29

30

1 bez obzira da li su bili mobilisani ili nisu.

2 SVJEDOK: Pa, moglo se raditi o ljudima vezanim za vojsku koji su
3 trenutno obukli...

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam mnogo.

5 G. MILOVANČEVIĆ:

6 P: Činjenica da je za neku osobu, koja je osumnjičena za određeni
7 delikt, utvrđeno da je bila u vojnoj ili policijskoj uniformi, da li automatski
8 govori, po Vašem stavu, to interesuje me Vaše mišljenje, da li ona automatski
9 govori da je počinilac zločina policajac ili vojnik?

10 O: Ne. Nošenje njegove uniforme nije odmah govorilo...

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imamo prigovor.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Zar ovo nije čista spekulacija i
14 nagađanje? I kako bi ovaj svjedok uopšte mogao da znate o s... znati o svim tim
15 incidentima i onome što se događa? Mislím da je to čisto nagađanje. Ja nisam
16 prigovarao na veliki broj prethodnih dugačkih odgovora, ali to su samo
17 argumenti. Oni... To... to nije stvarno svjedočenje, već se raspravlja o ovom
18 dokumentu.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Milovančeviću.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam završio sa ovim dokumentom. Ja sam u
21 prethodnom pitanju od svedoka...

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, uložén je
23 prigovor. Molim Vas da na taj prigovor odgovorite.

24 G. MILOVANČEVIĆ: Upravo to pokušavam, časni Sude. Dakle, ja sam pitao
25 svedoka... pitao sam svedoka za mišljenje, prema onome što on zna, da li
26
27
28
29
30

1 činjenica da je čovek u vojnoj ili policijskoj uniformi automatski znači da je
2 počinilac vojnik ili policajac?

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, na osnovu
4 koje informacije? Prigovor je da je ovo pitanje spekulativno, da traži
5 nagađanje, i molim Vas da se sa time pozabavite prije nego što ponovite pitanje.
6 Molim Vas da se pridržavamo pravila po postupku i dokazima.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Učiniću tako. Završili smo sa ovim
8 dokumentom. Hvala Vam.

9 Molim Vas da pogledamo...

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, molim Vas da
11 se pozabavite prigovorom. Molim Vas. Prigovor je da ste postavili spekulativno
12 pitanje. Vijeće mora da donese odluku o tom prigovoru prije nego što Vi
13 nastavite ili završite s ovim dokumentom.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Nisam bio precizan, časni Sude. Oprostite, u pravu ste
15 potpuno. Nisam, dakle, odgovorio na prigovor. To mi je potpuno promaklo. Hteo
16 sam da nastavim dalje sa poslom, pa mi je to odviklo pažnju i smanjilo
17 koncentraciju. Molim Vas za izvinjenje. Zaista sam tu grešku učinio.

18 Dakle, smatram da pitanje nije spekulativno. A jednostavno, pitanje je
19 zasnovano na izveštaju koji se takođe može oceniti kao spekulativan. Jer u
20 izveštaju ovom McElligotta i u svakom drugom nema nijednog imena izvršioca. Kaže
21 se samo počiniooci su ljudi u uniformama. Na takav spekulativni izveštaj ja onda
22 postavljam spekulativno pitanje. Ako je ovo špekulativan izveštaj, i moje
23 pitanje je spekulativno. Jer nijednog izvršioca nismo videli sa imenom i
24 prezimenom. S obzirom da je svedok prethodno, časni Sude, objasnio da su mnogi
25 ljudi, civili, nemajući drugu odeću, nosili uniforme i vojne i policijske. Ja
26 sam ga kao sljedeće pitanje pitao da li takva situacija onda neminovno vodi
27 zaključku da svako ko ima vojnu ili policijsku uniformu obavezno jeste vojnik
28 ili policajac. U tom smislu je bilo upravljeno moje pitanje.

29 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] No, vezano za ist... za objašnjenje
30 koje je svjedok dao ranije, zar to nije irelevantno? On je rekao da su...

1 da ljudi, neki ljudi nisu imali odjeće, da su posuđivali odjeću, da su neki bili
2 mobilisani ili da nisu bili mobilisani, ali da su bili na neki način uključeni u
3 vojsku. Može li se dalje od toga k... reći? Da li može osoba, koja nije svjedok
4 samog krivičnog djela, reći o tome išta više? I kakva je vrijednost njegovog
5 mišljenja? On nije vještak.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, nije ni gospodin McElligott svedok nijednog
7 događaja. Jer on je samo sumirao primljene izveštaje, a napisao je izveštaj
8 Ujedinjenim nacijama da su vojska i policija počinioci dela i o tome još
9 svedočio pred ovim Sudom i rekao da se radilo o sistematskom, planskom progonu
10 stanovništva po svim osnovama. A čovek je samo sumirao izveštaje koje je dobio.
11 Ja sam zbog toga pošao na ovu temu.

12 Ovaj izveštaj nije sveto pismo. Oprostite, na to sam hteo da ukažem.
13 Izveštaj može biti tačan ili netačan, precizan ili neprecizan. Ja sam samo
14 pokušao da utvrdim koliko je ovakav izveštaj relevantan i koliko je validan. Ali
15 s obzirom na primedbu i sugestiju koju ste mi dali, ja ću povući ovo poslednje
16 pitanje, časni Sude, da se ne bavimo dalje tom temom, imamo drugih dokumenata,
17 ako mislite da je to rešenje ove situacije.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.
19 Možete da nastavite.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala.

21 P: Molim Vas da pogledamo *exhibit* 601. Pre nego što se ovaj dokument
22 pojavi na monitoru videćete, svedoče, da se radi o jednom dokumentu Ministarstva
23 unutrašnjih poslova.

24 PREVODITELJ: Mikrofon.

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ:

2 P: Pre nego što se pojavi dokument, videćete da se radi o jednom
3 dokumentu u čijem naslovu stoji da je to dokument Ministarstva unutrašnjih
4 poslova. Pogledajte ovaj dokument. Samo da vidimo ovo zaglavlje u levom gornjem
5 uglu celo, molim Vas. Hoćete nam reći čiji je to dokument, po ovome što se
6 nalazi pred Vama? Samo malo... Da, da, tako. Hvala.

7 O: Ovo je dokument Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske
8 Krajine.

9 P: Molim Vas sada da pogledamo donji desni ugao ovog dokumenta - on ima
10 samo jednu stranu - da bismo videli ko je u potpisu ovog dokumenta.

11 O: U potpisu dokumenta je gospodin Milan Martić, u to vreme ministar
12 MUP-a Republike Srpske Krajine.

13 P: Hvala Vam. Molim Vas sada da pogledamo sam početak dokumenta da bi svedok
14 nama pročitao prvi stav ovog naređenja. Hoćete nam pročitati prvi stav ovog naređenja,
15 uključujući i ovaj uvodni tekst iznad naređenja?

16 O: «Na osnovu člana 7 Zakona o Organima unutrašnjih poslova Republike Srpske
17 Krajine, donosim naređenje sa kojim se naređuje da se skinu sva obilježja milicije
18 Republike Srpske Krajine sa uniformi kod osoba koje ne pripadaju miliciji Krajine,
19 odnosno da se izuzmu uniforme sa lica koja ne pripadaju legalnoj vojnoj formaciji
20 Republike Srpske Krajine, odnosno Jugoslavenske narodne armije. Ovlašćuje se komandir
21 jedinice da se...»

22 P: Hvala Vam. Dovoljno je, gospodine svedoče. Hvala Vam. Možete li nam kratko
23 reći na koji problem, odnosno koju situaciju pokušava da reši ova naredba?

24 O: Pa, ova naredba, sa ovakim tekstom sigurno rješava problem zloupotrebe
25 uniformi i milicije Republike Srpske Krajine, kod ljudi koji ih neovlašteno koriste i
26 nose. I njime se naređuje za rješavanje takve situacije da ne bi dolazilo dalje da se
27 oduzimaju i skidaju sa osoba koje nisu ovlašćene za nošenje takvih uniformi.

28 P: Da li se ova naredba ministra unutrašnjih poslova, gospodina Martića,
29 odnosi i na lica koja nose milicijske uniforme i na lica koja nose vojne
30 uniforme?

1 Da li se to vidi iz ovog dokumenta?

2 O: Pa, iz ovog dokumenta se vidi... iz ovoga se vidi da se to odnosi i
3 na milicijska i na lica vojske... i vojska Republike Srpske Krajine, kao i
4 vojska Jugoslavenske narodne armije - JNA.

5 P: Ovo je dokument od 13.01.1992. godine, a malopre smo videli izveštaj
6 UNCIVPOL-a koji se odnosio na period avgust 1992. godine - maj 1993. godine, u
7 kome se govori da je 120 počinitelaca zločina bilo u vojnim i policijskim
8 uniformama. Sećate li se toga, svedoče?

9 O: Sjećam se, sjećam. Sjećam se tog podatka iz dokumenta.

10 P: U vezi sa ovim dokumentom koji ste videli i sa tim prethodnim koji
11 Vam je predložen, moje pitanje glasi: da li sama činjenica, bez utvrđivanja
12 identiteta počinioca, da je navodni počinitelj u vreme izvršenja dela na sebi
13 imao vojnu ili policijsku uniformu znači da je počinitelj vojnik ili policajac?
14 Možete li nam reći?

15 O: Pa, samo nošenje uniforme i činjenje određenih radnji ne znači da je
16 onaj ko nosi uniformu pripadnik te formacije; da li unifo... da li pripadnik
17 policije ako nosi policijsku uniformu ili vojske ako nosi vojnu uniformu.

18 Zbog takvih problema i u prethodnoj Jugoslaviji, u svim sistemima, a
19 samo ću napomenuti kako se ranije rješavala situacija kad je neko imao uniformu.
20 Da bi se odmah identifikovali policajci, tada su u staroj Jugoslaviji policajci
21 nosili opasače sa brojem koji je bio vezan samo za jednu osobu. Jer samo
22 uniforma nije značila da je on pripadnik policije, nego taj broj koji je imao na
23 svom opasaču, koji je nosio na vidnom mjestu, vidio se uvijek, značilo je da je
24 pripadnik policije. A uz to bi se vršile i provjere drugih vrsta.

25 P: Hvala. Hvala Vam, dovoljno ste odgovorili. Hvala Vam. Molim sada da
26 pogledamo jedan drugi izvešt... dokument. Mislim da je ovo bio dokument koji je
27 izveden kao dokaz. Jeste, *exhibit* je. može da se ukloni sa monitora.

28 Da pogledamo *exhibit* sa... dakle, dokument sa liste 65ter Tužilaštva,
29 332.

30 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Prije nego što nastavite,

1 ja bih željela da postavim pitanje svjedoku.

2 Ovo naređenje koje je izdato vezano za osobe koje nemaju pravo da nose
3 uniforme ili oznake, da se te uniforme od njih oduzmu, gdje je to bilo
4 objavljeno kako bi te osobe koje su kršile to pravilo mogle za to saznati i kako
5 bi onda mogle da se povinuju toj odredbi i da pređu na njeno izvršavanje?

6 SVJEDOK: Pa, po Zakonu o organima unutrašnjih poslova i Socijalističke
7 Republike Hrvatske i Republike Srpske Krajine - to govorim zato jer većina je
8 pripadnika aktivne službe Republike Srpske Krajine došla iz onog sistema
9 prethodnog, iz Socijalističke Republike Hrvatske - i po tom zakonu uniformu su
10 mogli nositi samo ovlašćena lica za to, pripadnici tih službi. To je bila
11 općepoznata stvar i informacija. A prije rata, da je neko obukao milicijsku
12 uniformu, a nije nikada nosio, to nije... to bi... završio bi u zatvoru zbog tog
13 prekršaja i bila bi mu automatski oduzeta. Takav stav i takvo ponašanje bilo je
14 zadržano i dalje. Ako bismo naišli na situaciju šta smo već pričali, da je u
15 ratu zbog siromaštva, zbog izbjeglištva, neko je nosio uniformu neke jedinice,
16 donekle se i tolerisalo nošenje vojnih uniformi, jer je cjelokupno stanovništvo
17 vojno sposobno nosilo uniforme vojne, ali nismo toliko tolerisali nošenje
18 policijske uniforme koja ima specifično značenje.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Oprostite, nešto je izgubljeno
20 u prenosu mog pitanja. Ovo naređenje koje se spominje nosi datum 13. januar
21 1992. godine; jesam li u pravu? Dakle, ovo je naređenje dato kako bi se po njemu
22 djelovalo; zar ne? I ono što ja pitam jeste kako je prenijeto to naređenje i
23 kako je ono moglo da dođe do javnosti, do onih za koje je bilo namijenjeno?

24 Da li Vi shvatate ovo što Vas pitam, ono što pokušavam da Vi odgovorite,
25
26
27
28
29
30

1 a što do sada još niste učinili?

2 SVJEDOK: Časni Sude, konkretno o tome naređenju broj 44/6-92 od 13.
3 januara 1992. godine, ne mogu konkretno o njemu mnogo da kažem ništa, jer to
4 naređenje se ne odnosi na mene ni na moju formaciju. Ovde se konkretno odnosi na
5 određeni slučaj gdje se imenuju i osoba koja je dužna to izvršiti. Znači, ta
6 osoba konkretno dobiva zadatak na određenom području. To je područje daleko od
7 mog poznavanja. To je Sektor sjever.

8 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.

9 G. MILOVANČEVIĆ:

10 P: Molio bih da pogledamo dokument sa liste 65ter, broj 332. Pre nego
11 što se ovaj dokument pojavi, reći ću Vam da bismo dobili u vremenu, svedoče,
12 radi se o izveštaju UNCIVPOL-a UNPROFOR-a, Sektor jug. Podnosilac dokumenta je
13 Viktor Andreev.

14 Pred sobom vidite naslovnu stranu ili prvu stranu ovog dokumenta. Da li
15 na ovoj prvoj strani možete, u ovoj desnoj gornjoj rubrici na desnoj polovini
16 strane, konstatovati koji je datum i ko je sačinilac dokumenta? Da li to vidite?

17 O: A to je... Je l' ovo 13. il' nešto, septembar 1992. godine. Sačinilac
18 dokumenta je Viktor Andreev, Sektor jug, Knin i šalje ga Cedricu Thornberryju u
19 Zagreb.

20 P: Hvala Vam. Molim Vas da pogledamo stranu 3 na engleskom tekstu.

21 Ovaj dokument u ovom trenutku posedujemo samo u njegovom engleskom
22 tekstu, i na ovoj strani 3, prvi gornji pasus glasi, znači, koji ću Vam sada
23 predočiti. «Skorašnje paljevine kuća i napad na katoličku crkvu u pink zoni u
24 području Drniša naglo su izbili. Izgleda da se vesti o uspostavi hrvatskih
25 autoriteta u ovome području poja...»

26 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas da nam kažete otkuda ovo
27 čitate? Rekli ste strana 3 teksta na engleskom i gledamo stranu 3.

28
29
30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, prvi pasus. Ja... čini mi se da sam rekao
2 da je prvi pasus. Oprostite ako sam to propustio. Prvi pasus strane 3 na
3 engleskom. To bi trebalo da ima oznaku 068 na kraju.

4 P: Dakle, «Izgleda da se vesti o povratku hrvatskih autoriteta u ovo
5 područje pojavljuju kao okidač i da ljudi izgleda uzimaju zakon u njihove ruke,
6 pokušavajući da obeshrabre povratak Hrvata u ovo područje, čineći ga težim što
7 je to moguće više.»

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Onako kako su to ljudi mogli da vide.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Čineći ga težim onoliko je *as possible*, koliko je to
10 moguće. Ja sam to tako preveo svedoku, časni Sude.

11 P: Svedoče, interesuje me, ovo je izveštaj koji se odnosi na Sektor jug
12 na septe...

13 PREVODITELJ: Više nije ušlo ovo što je on rekao. Nije uopšte ušao u
14 zapisnik.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Vidim da prevodilačka služba izgleda da ima problema.
16 Da li je potrebno da ponovim moj tekst ili ne? Ako ne, da nastavim sa pitanjem.

17 P: Dakle, da li Vam je nešto poznato o ovim problemima paljevina kuća i
18 crkava u ovom području Drniša? To je susedno područje Vašem području i radi se o
19 septembru 1992. godine, o *pink* području. Čuli ste šta se u ovom izveštaju
20 govori.

21 O: Drniš, to je također mjesto sa svojim područjem koje pripada Sektoru
22 jug, a nalazi se relativno blizu mog područja, Stanice javne bezbednosti
23 Benkovac. I ovde se govori o paljevinama u *pink* zoni.

24 Mogu da kažem da je tada, po onome dogovoru, ja mislim, i dolasku
25 Ujedinjenih nacija i nadležnostima civilne policije, i osnovane su tada i
26

27

28

29

30

1 takozvane *pink zone*, gdje u...

2 P: Hvala Vam. Hvala Vam. Dovoljan je taj deo odgovora. Da li nešto znate
3 o paljevini kuća i crkve ili miniranjima koja se vezuju za to područje? Čuli ste
4 šta je o tome rečeno u ovom izveštaju. Da li Vi znate nešto o tome?

5 O: Pa, ja ne... ne znam, stvarno. Ja o tome ništa ne znam.

6 P: Interesuje me da li je politika vlasti Republike Srpske Krajine bila
7 da se hrvatska imovina, imovina hrvatskog stanovništva, kuće, privredni objekti,
8 crkve, sve što je predstavljalo njihovo privatno i javno dobro, pali ili
9 uništava? Da li Vi o tome nešto znate?

10 O: Nikada nisam dobio informaciju, naredbu, saznanje u toku službe i
11 bilo kakvu obavijest il' bilo kakvo... bilo šta, šta bi potvrdilo takvu tvrdnju,
12 to jest da je neko u ime vlasti, predstavnik institucija, pojedinac, naređivao
13 ili predlagao uništenje bilo čega od strane Hrvata, njihove imovine, njihovo
14 protjerivanje ili bilo šta. Nikada nisam ni vidio ni čuo za takvu naredbu.

15 P: U ovom izveštaju koji je pred Vama i koji sam Vam upr... čiji sam Vam
16 pasus pročitao, govori se da lokalno stanovništvo uzima zakon u svoje ruke i
17 samoinicijativno pali te kuće i čini štetu. Imate li Vi o tome neko saznanje?

18 O: Konkretno o ovome nemam nikakva saznanja.

19 P: Hvala Vam, dovoljno je. U vezi s ovim prethodnim izveštajem o
20 zločinima počinjenim u periodu avgust 1992. godine do maja 1993. godine, sećate
21 se da ga je potpisao gospodin McElligott. Vezano za taj izveštaj, gospodin
22 McElligott je pred Sudom izjavio da je u to vreme na koje se odnosi ovaj

23

24

25

26

27

28

29

30

1 izveštaj, a on ga je sačinio kao sumarni izveštaj, dakle, da je na teritoriji
2 Republike Srpske Krajine u ovom području vođena planska, sistematska, namerna
3 aktivnost na destrukciji kompletne imovine hrvatskog stanovništva, i privatne i
4 javne, i kulturnih objekata i sakralnih objekata, crkava, da je stanovništvo
5 maltretirano, ugrožavano, ubijano. Da li je tako nešto, po Vašem saznanju, tačno
6 ili ne?

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Whiting.

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor na nekoliko osnova. Prvo, ovo
9 pitanje, iz istog razloga koji je rečen u posljednjoj rečenici, mislim, a to je
10 u protivnosti sa nalogom Suda, mislim u vezi sa vođenjem postupka. Koliko se ja
11 sjećam, prema tom nalogu, kolega je dobio nalog da ne postavlja ovakva pitanja
12 svjedoku da identifikuje iskaz drugih svjedoka i da komentariše o tome. Možda
13 griješim, ali mislim da je to u nalogu Vijeća.

14 Pod dva, mislim da je pitanje postavljeno i dobili smo odgovor. Svjedok
15 može dati svoj iskaz o tim temama, mora da prošiti /sic/ ono što zna o ovome ili
16 što ne zna, a zatim da se ide još jedan korak dalje i da se od njega zatraži da
17 verifikuje iskaz jednog drugog svjedoka. Mislim da je to i neprimjereno i
18 irelevantno.

19 To je u pasusu 13. Mislim da je to pasus 13 naloga od 19. maja 2006.
20 godine, u kojem se kaže da se strane podsjećaju da dok svjedoke mogu da pitaju o
21 tome da li se slaže ili ne sa iskazom prethodnog svjedoka, strane ne treba da od
22 svjedoka traže da komentarišu kredibilitet drugih svjedoka.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Mislim da je to ono što se ovde dešava. I osim toga, ja sam rekao da
2 mislim da je svjedok se već bavio tim pitanjima, o tome je govorio, na to je i
3 postav... postavljeno je pitanje i na to je dobiven odgovor.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vidite li taj pasus, gospodine
5 Milovančeviću i da li imate neki odgovor na ovo?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, nisam želeo da komentarišem kredibilitet
7 prethodnog svedoka, ali prihvatam sugest... primedbu kolege tužioca. Prihvatam
8 je. Preformulisau pitanje samo u jednome smislu, ukoliko dopuštate da to
9 učinim. Ako smo ovo pitanje prigovora rešili? Kolega je u pravu.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ako je u pravu, onda ili povucite
11 pitanje...

12 G. MILOVANČEVIĆ: Povlačim. Povlačim ono što sam pitao, časni Sude. Hvala
13 Vam.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.

15 Ali hoću samo da... Problem, gospodine Milovančeviću, je u tome što Vi
16 sami održite govor prije nego što postavite pitanje. Ako pogledate deset redaka
17 prije nego što postavite pitanje, i ne samo da tražite od svjedoka da
18 komentariše kredibilitet drugih svjedoka, nego i Vi to komentarišete. Vama
19 svakako to nije zabranjeno, ali ne u ovom trenutku. To možete da radite kad
20 iznosite svoje argumente. Dakle, ograničite svoja pitanja na pitanja, a nemojte
21 držati govore. Hvala Vam.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, Časni Sude.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Jedno pitanje vezano za ovaj izveštaj sumarni, avgust 1992. godine -
2 mart 1993. godine, odnosno tačnije rečeno za period vremena na koji se donosi.
3 Da li ste Vi, u Vašoj stanici javne bezbednosti ili preko Ministarstva
4 unutrašnjih poslova, ikada imali određeni nalog za pravljenje razlike između
5 ljudi po nacionalnoj, verskoj, političkoj ili bilo kojoj osnovi, u postupanju
6 kao organ unutrašnjih poslova?

7 O: Ne samo za ovaj period, nego ukupno za cijeli period Republike Srpske
8 Krajine, ovakvi nalozi nisu... takav nalog nije postojao ni uputstvo.

9 P: Hvala Vam. Da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova, pre toga SUP
10 SAO Krajine, da li je preduzimao mere na obrazovanju, na školovanju milicionera?

11 O: Jeste. Postojao je obrazovni centar u Krajini u Golubiću.

12 P: Hvala Vam. Molim Vas da pogledamo dokaz broj 682.

13 Ja imam za ovaj dokument... Da. Hvala. Ovo je... Pred Vama se nalazi
14 ovaj dokument. Možete li - malo je tekst nejasan - reći o čemu se radi? Šta je
15 predmet ovog dokumenta? Ko je podnosilac? Dakle, ne morate pročitati imena...
16 ime čoveka. Dakle, podnosilac je jedan građanin. Da li je to iz ovog naslova
17 jasno? On u gornjem desnom uglu navodi svoje ime i prezime, oznaku mesta Drniš,
18 16.06.1993. godine. Da li to stoji u ovom dokumentu?

19 O: Da.

20 P: Kome je ovaj dokument upućen?

21 O: Upućen je...Ovo je molba upućena MUP-u Republike Srpske Krajine u
22 Knin.

23 P: Predmet ovog dokumenta je šta?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Svrha ovog dokumenta i predmet je molba za prijem u srednju školu
2 unutrašnjih poslova.

3 P: Da li u prvoj rečenici stoji navedeno gde se nalazi ta srednja škola
4 unutrašnjih poslova?

5 O: Ovde stoji da se ova srednja škola... radi se o molbi za... na osnovu
6 raspisanog konkursa za prijem u srednju školu u Banja Luci.

7 P: Hvala Vam. Molim Vas da pogledamo samo dno ovog dokumenta. Da li je
8 podnosilac potpisao ovu... ovaj dokument? Hvala Vam. Da li se tu vidi potpis
9 podnosioca molbe?

10 O: Vidi se potpis.

11 P: Da. Molim da sada pogledamo stranu na B/H/S-u 0400-6946. To je na
12 engleskom strana 3 ovog dokumenta. Samo da vidimo početak ovog dokumenta, molim
13 Vas, sam vrh strane, levi gornji ugao. Ko je sastavljač ovog izveštaja? Šta piše
14 u gornjem levom uglu, svedoče?

15 O: Ovaj izvještaj je, po ovome, sastavljen u Stanici javne bezbednosti
16 Drniš.

17 P: Hoćete li nam pročitati drugi pasus u ovom izveštaju? Samo malo
18 podignite dokument da bi se video drugi pasus. Možete li nam pročitati drugi
19 pasus? Drugi pasus. Dakle, odozgo drugi pasus.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Ili je, časni Sude, vreme da ovo ostavimo za početak
21 sutra ujutru? Ja vodim računa o vremenu. Ne znam kakve su obaveze Veća dalje.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jedan od sudija ima, neposredno nakon
23 ove sjednice, obaveze. Ako Vam odgovara da prekinete u ovom trenutku, onda je to
24 u redu.

25 G. MILOVANČEVIĆ: U redu je, časni Sude. možemo nastaviti i sutra. Hvala
26 Vam.

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Prekidamo sa sjednicom i
2 nastavljam sutra u 09.00 sati.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

4 ... Sjednica završena u 13.48h.

5 Nastavak zakazan za srijedu,

6 23.08.2006. u 09.00h.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 22.08.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.